

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF AAN DE KORRESTRAAAT TE HERZELE (PROVINCIE OOST-VLAANDEREN)

ARCHEOLOGIENOTA

VERSLAG VAN RESULTATEN HRZ₃₀₁₀

ABO Archeologische Rapporten 1148

Rapport opgemaakt door: Sander Pelsmaekers & Evelien Dirix

Kontichsesteenweg 38

B-2630 Aartselaar

juni 2021

Dossiernr. 27594

OE: 2020A375

COLOFON

Titel

Archeologische evaluatie van het bodemarchief aan de Korrestraat te Herzele (provincie Oost-Vlaanderen)

Auteur

Sander Pelsmaekers & Evelien Dirix

Initiatiefnemer

Aquafin nv

Projectnummer

- 27594 (intern)
- HRZ3010 (extern)
- 2020A375 (Agentschap Onroerend Erfgoed)

Plaats en datum

Aartselaar, juni 2021

Reeks en nummer

ABO archeologische rapporten 1148

ISSN 2406-3940

RAPPORTFICHE

Template

Versies		
<i>Versie</i>	<i>Datum</i>	<i>Status</i>
v0	20/06/2021	Interne draft
v1	23/06/2021	Externe draft
v2	28/06/2021	Definitieve versie

Projectteam	
<i>Functie</i>	<i>Naam</i>
Projectleider	Sander Pelsmaekers
Business Unit Manager	Toon Moeskops
Kwaliteitscontrole	Anouk Van der Kelen
General Director	Patrick Hambach

INHOUD

DEEL 1 Verslag van Resultaten	6
1 Inleiding (beschrijvend gedeelte)	6
1.1 Thesaurus	6
1.2 Administratieve gegevens	6
1.3 Doel van het onderzoek	7
1.4 Aanleiding van het onderzoek	7
1.5 Afbakening onderzoeksgebied	7
1.6 Onderzoeksstrategie	9
2 Aard van de bedreiging	10
2.1 Huidige situatie	10
2.2 Toekomstige situatie	10
3 Assessmentrapport: landschappelijke analyse	13
3.1 Topografische situering	13
3.2 Bodemkundige situering	15
4 Assessmentrapport: archeologische voorkennis	20
4.1 Inventarissen onroerend erfgoed	21
4.2 Cartografische bronnen	25
4.3 Recente landschapsveranderingen	29
5 Besluit	31
5.1 Interpretatie en datering	31
5.2 Inschatting potentieel tot kennisvermeerdering	31
5.3 Samenvatting	33
6 Kwaliteitscontrole en ondertekening	34
7 Bibliografie	35

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: Meest recente luchtfoto met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).....	8
Figuur 2: GRB met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).	8
Figuur 3: Kadasterkaart (1:2500) met weergave van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Cadgis 2021).	9
Figuur 4: Huidige toestand van de velden aan de Korrestraat 21. (Bron: Google 2021).....	10
Figuur 5: Inplantingsplan. (Bron: initiatiefnemer, 2021).	11
Figuur 6: Overzicht van de werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied. (Bron: Geopunt/initiatiefnemer/ABO nv, 2021).	12
Figuur 7: Topografische kaart (1:8000) met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).....	13
Figuur 8: Hoogteprofiel NZ. (Bron: Geopunt 2021).....	14
Figuur 9: DTM (1m) met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).	14
Figuur 10: DTM met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw): detail. (Bron: Geopunt 2021). ...	15
Figuur 11: Gedigitaliseerde bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).....	16
Figuur 12: Gedigitaliseerde quartairgeologische kaart (1:30000) met aanduiding van het onderzoeksgebied. (Bron: Geopunt 2021).....	17
Figuur 13: Gedigitaliseerde tertiairgeologische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied. (Bron: Geopunt 2021).....	18
Figuur 14: Bodemerosiekaart met aanduiding van het onderzoeksgebied. (Bron: Geopunt 2021).....	19
Figuur 15: Bodemgebruiskaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).....	19
Figuur 16: Tabel met geraadpleegde bronnen.....	20
Figuur 17: Herzele op de Ferrariskaart (1771-1778). (Bron: Geopunt 2020).....	21
Figuur 18: De erfgoedwaarden met betrekking tot het onderzoeksgebied. (Bron: Geopunt 2021).	22
Figuur 19: Alle CAI-meldingen binnen een straal van 1500 meter.....	23
Figuur 20: Alle CAI-meldingen binnen een straal van 1500 meter.....	23
Figuur 21: overzichtstabel CAI.	24
Figuur 22: Fricxkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).	26
Figuur 23: Villaretkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021). ..	26
Figuur 24: Ferrariskaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021)...	27
Figuur 25: Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).....	28
Figuur 26: Vandermaelen kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).....	28
Figuur 27: Poppkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw) en de huidige situatie. (Bron: Geopunt 2021).....	29
Figuur 28: Orthofotomozaïek van 1971 met weergave van het onderzoeksgebied. (Bron: Geopunt 2021).	30
Figuur 29: Orthofotomozaïek van 1991 met weergave van het onderzoeksgebied. (Bron: Geopunt 2021).	30

DEEL 1 VERSLAG VAN RESULTATEN

---

1 INLEIDING (BESCHRIJVEND GEDEELTE)

1.1 THESAURUS

Herzele, Korrestraat, RWA-grachten, RWA-leidingen, Molenbeek, Werfzone

1.2 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode: 27594	Onroerend Erfgoed: 2020A375
ISSN-nummer	2406-3940
Erkend Archeoloog	ABO nv
Erkenningsnummer	OE/ERK/Archeoloog/2017/00167
Naam + adres onderzoeksgebied	
- Straat + nr.:	Korrestraat
- Postcode:	9550
- Fusiegemeente:	Herzele
- Land:	België
Lambertcoördinaten 1972 (EPSG:31370)	X Minimum: 115822.46989999999641441 Y Minimum: 170031.49110000001383014 X Maximum: 115997.00400000000081491 Y Maximum: 170319.981200000000926666
Kadaster	
- Gemeente:	Herzele
- Afdeling:	HERZELE 7 AFD/STEENH-WIJNHUIZE
- Sectie:	A
- Percelen:	41067A0181/00Z000, 41067A0158/00R000, 41067A0230/00A000, 41067A0149/00L000, 41067A0232/00X000, 41067A0181/00T000, 41067A0181/00P000, 41067A0181/00V000
Onderzoekstermijn	Februari 2020-juni 2021
Oppervlakten	betrokken percelen: ca. 27.956,94m ² onderzoeksgebied: ca. 6.320,47m ²

1.3 DOEL VAN HET ONDERZOEK

Het doel van de archeologienota is nagaan in hoeverre het archeologisch archief dat potentieel aanwezig is op een terrein is bedreigd door een nakende ingreep in de bodem. Het onderzoek heeft drie objectieven. Ten eerste wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van de site. Daarnaast wordt nagegaan welke bewaring we kunnen verwachten van deze archeologische resten. Ten derde wordt nagegaan wat de impact van de geplande ingreep in de bodem zal zijn op deze resten.

De gegevens voor deze analyse worden gehaald uit bestaande en ontsloten landschappelijke, bouwkundige en archeologische inventarissen en kaarten in combinatie met de plannen geleverd door de opdrachtgever. Op basis van de resultaten van dit onderzoek zal een advies worden geformuleerd voor eventueel archeologisch vervolgonderzoek, *in situ* bewaring of vrijgave van het terrein.

1.4 AANLEIDING VAN HET ONDERZOEK

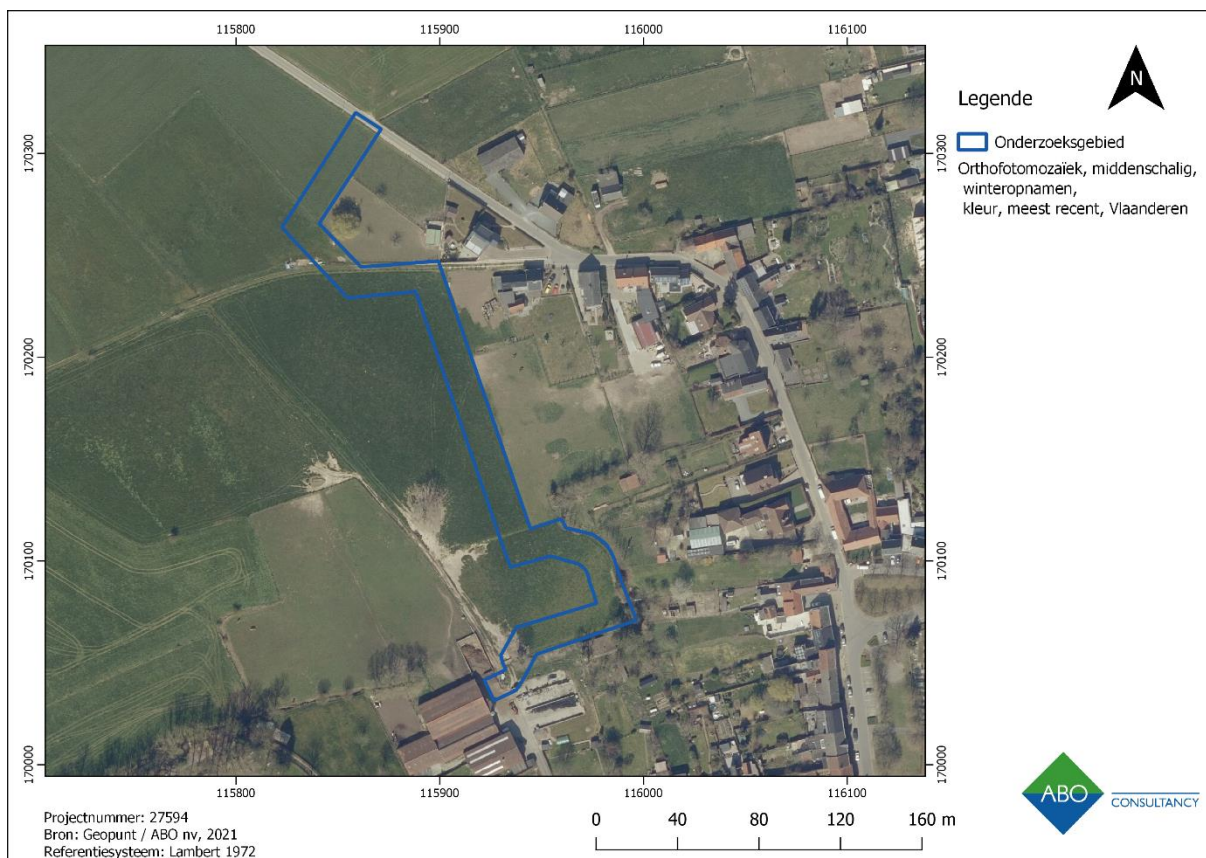
Deze archeologienota kwam tot stand naar aanleiding van de realisatie van een RWA-leiding en een RWA-gracht ter hoogte van de Korrestraat te Herzele (provincie Oost-Vlaanderen). De beoogde bouwwerken en graafwerken worden beschouwd als een ingreep in de bodem. Het onderzoeksgebied ligt ter niet ter hoogte van woon- en/of recreatiegebied. Doordat de oppervlakte van de percelen waarop deze ingreep betrekking heeft (ca. 27.956,94m²) de 3.000 m² overschrijdt en de ingreep in de bodem de 5.000 m² overschrijdt (ca. 6.320,47m²) moet er, in het kader van het Onroerend Erfgoeddecreet, voorafgaand aan een omgevingsvergunning in het kader van een stedenbouwkundige aanvraag, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologisch potentieel te evalueren (art. 5.4.1. Onroerend Erfgoeddecreet).

1.5 AFBAKENING ONDERZOEKSGBIED

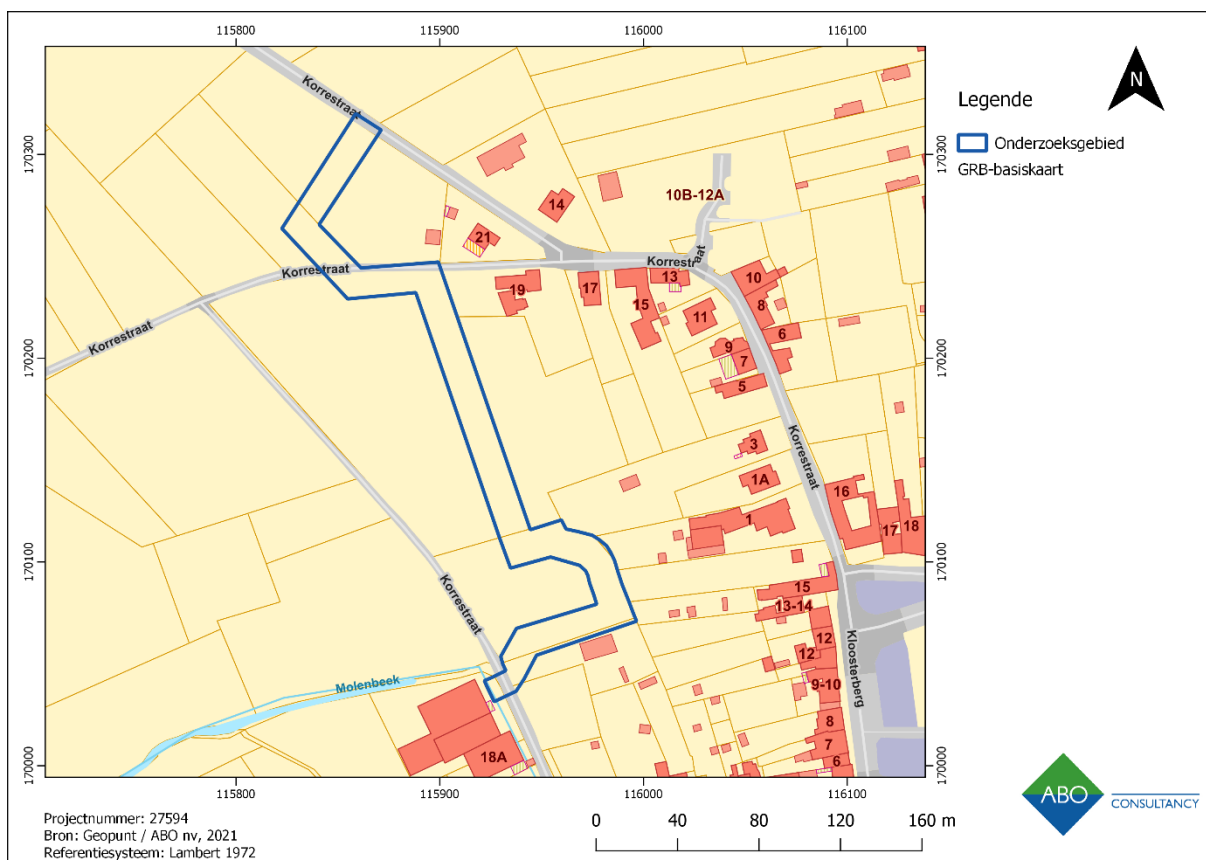
Het onderzoeksgebied is gelegen tussen de Korrestraat en de Tolstraat te Steenhuize-Wijnhuize, een deelgemeente van Herzele in de provincie Oost-Vlaanderen. Hoewel de omgeving zeer landelijk is, situeert het dorpscentrum van Steenhuize zich op slechts 200 meter naar het oosten. Het onderzoeksgebied zelf, dat als een tracé getypeerd kan worden, heeft een oppervlakte van ca. 6.200 m² en beslaat een deel van de volgende percelen:

41067A0181/00Z000, 41067A0158/00R000, 41067A0230/00A000, 41067A0149/00L000, 41067A0232/00X000, 41067A0181/00T000, 41067A0181/00P000, 41067A0181/00V000

Het onderzoeksgebied betreft nagenoeg volledig landbouwgrond. In het noorden wordt het begrensd door de Korrestraat, terwijl in het zuiden de Tolstraat en de Molenbeek gelegen zijn. Niet ver naar het zuidoosten is het Kasteel van Steenhuize gesitueerd, dat teruggaat tot de 17e eeuw.

Figuur 1: Meest recente luchtfoto met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).

Figuur 2: GRB met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).

2 AARD VAN DE BEDREIGING

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Anno 2021 is het betrokken terrein vooral ingenomen als landbouwgebied (Figuur 1). Enkel met de overgang naar de Tolstraat 18A, gaat het onderzoeksgebied kort over op privaat terrein. Deze hof-zone is huidig verhard. De rest van het onderzoeksgebied bevindt zich onder akker- of grasland en is dus onbebouwd en onverhard.

Figuur 4: Huidige toestand van de velden aan de Korrestraat 21. (Bron: Google 2021).

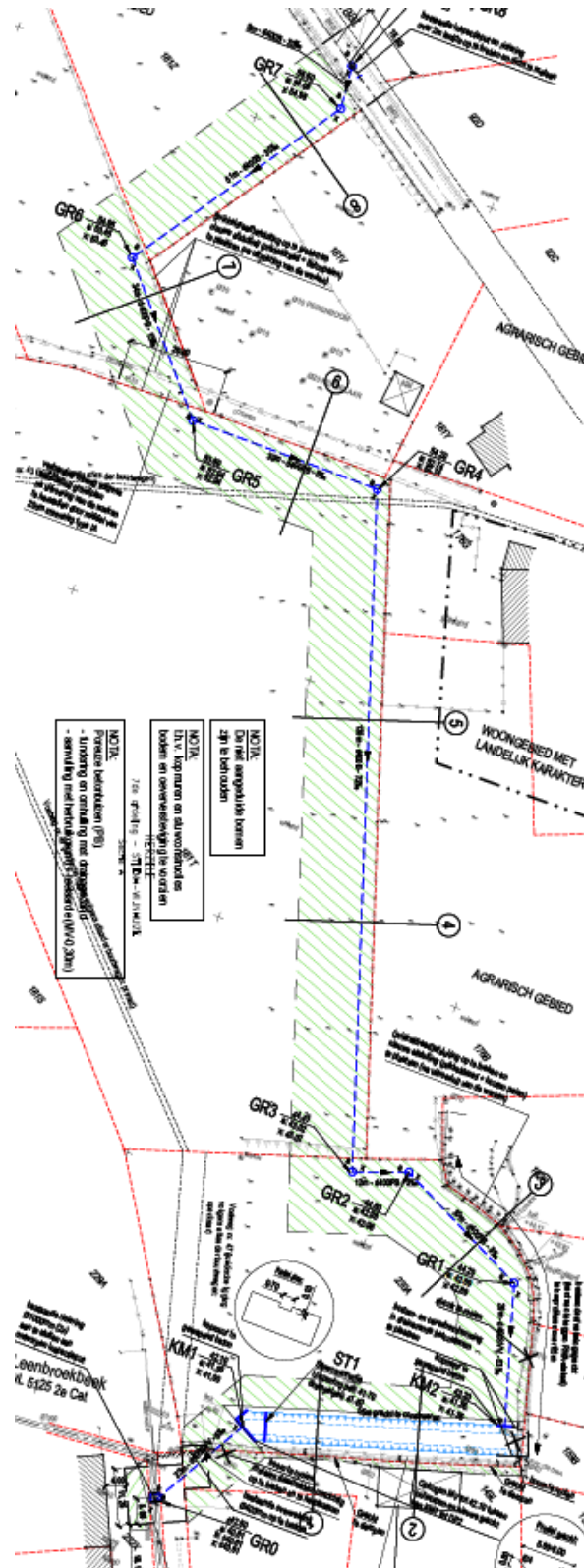
2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

De hier getoonde ontwerpplannen werden aangeleverd door de opdrachtgever en zijn, evenals aanvullende informatie, als bijlagen meegegeven op groot formaat om zodoende de leesbaarheid ervan te kunnen garanderen. De dieptes die op deze plannen zijn weergegeven, betreffen de BOK-waarde (diepte van de binnenkant van de onderkant van de buis) en zijn bijgevolg exclusief fundering. Om de uit te graven diepte te bepalen dient hier dan ook ca. 50cm bijgeteld te worden. De dieptes die hieronder worden weergegeven staan steeds voor de BOK tenzij anders vermeld.

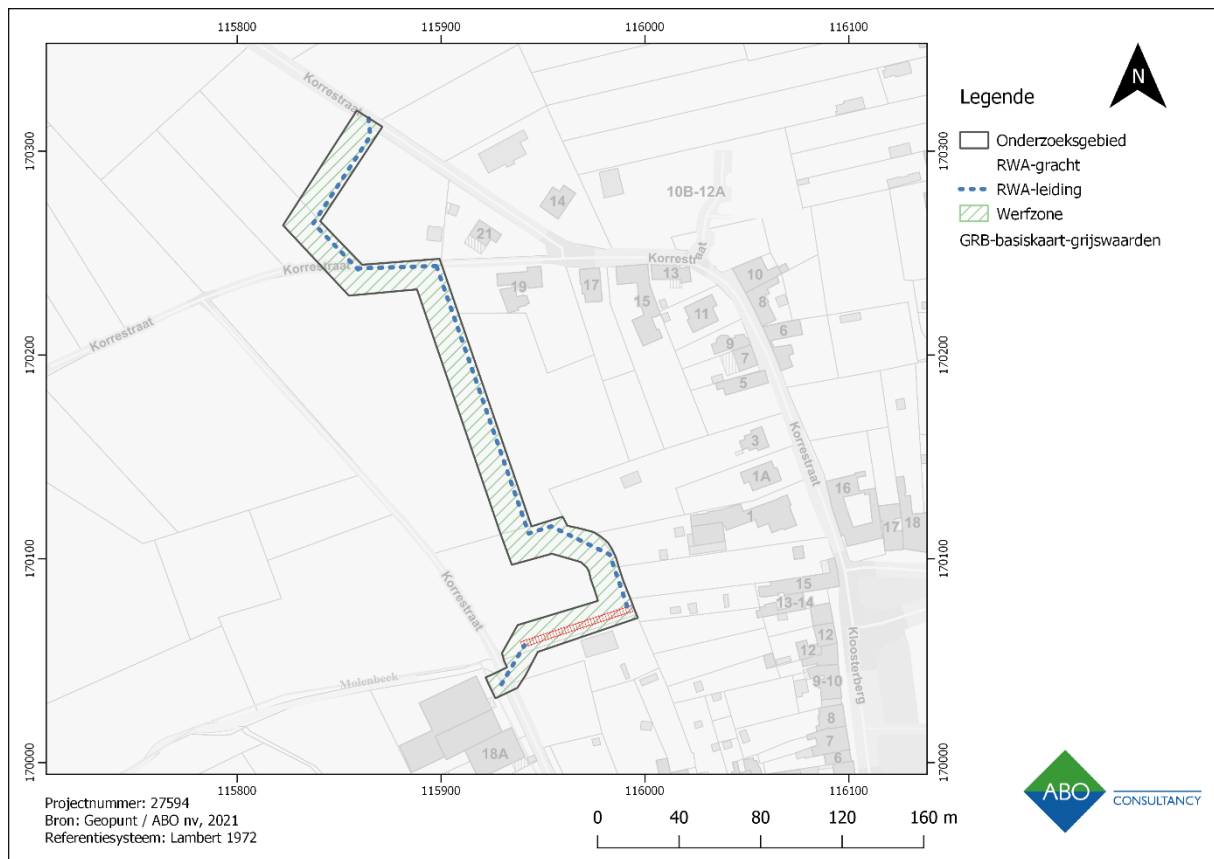
Binnen het projectgebied wordt er een nieuwe riolering aangelegd, die uit een **RWA** (regenwaterafvoer) zal bestaan. De RWA (diameter 400mm) wordt tussen de Korrestraat en Tolstraat 18A over natuur- en landbouwgrond aangelegd op ca. 1,5m-MV diepte. De breedte van de aanleg sleuf van de nieuwe RWA-streng bedraagt ca. 1,25m. In de zuidelijke zone zal deze verder worden voorzien in de overgang naar een brede opvang **gracht** van ca. 5,8 tot 6m breed en een diepte van 1m-MV. Ter hoogte van Tolstraat huisnummer 18A zal de nieuwe RWA-leiding worden aangesloten op de bestaande put. Ook zal ter hoogte van de Korrestraat op de grens van percelen 41067A0181/00Z000 en 41067A0181/00V000 een aansluiting gemaakt worden met de bestaande put. Hiervoor wordt ongeveer 2m van het bestaande asfalt opgebroken en opnieuw gedicht. Ook bij de plaatsing van het RWA ter hoogte van de Korrestraat (aan percelen 41067A0181/00T000 en 41067A0181/00P000) zal het bestaande asfalt tijdelijk worden opgebroken voor de werken en nadien terug gedicht.

De zone ten westen van de locatie van de RWA-riolering in het projectgebied op de percelen zal in gebruik genomen door het werfverkeer (**werfzone**). Hier wordt enkel een compactie van de grond verwacht tot ca. 50cm-MV.

In totaal nemen de werken in deze zone een oppervlakte in van ca. 6.320,47m².

Figuur 5: Inplantingsplan. (Bron: initiatiefnemer, 2021).

Figuur 6: Overzicht van de werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied. (Bron: Geopunt/initiatiefnemer/ABO nv, 2021).

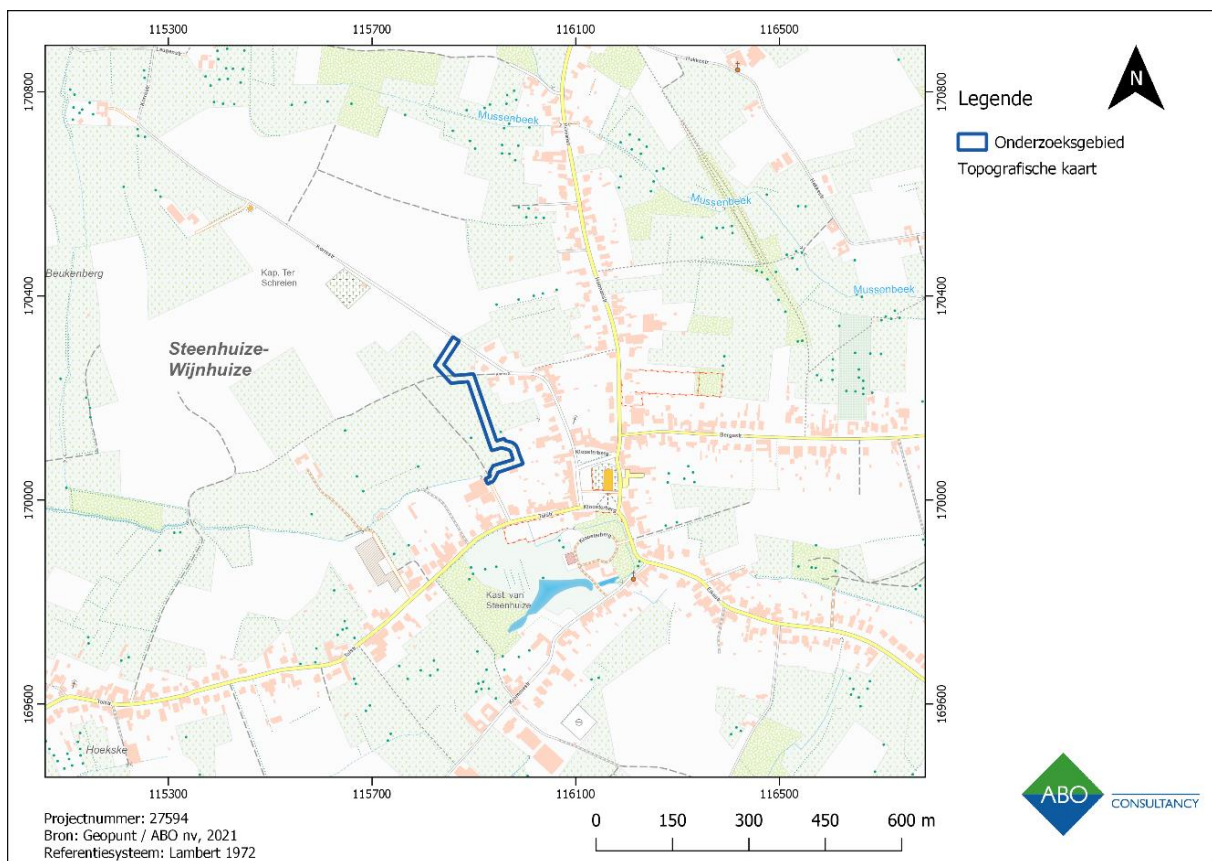

3 ASSESSMENTRAPPORT: LANDSCHAPPELIJKE ANALYSE

3.1 TOPOGRAFISCHE SITUERING

3.1.1 TOPOGRAFIE

Het onderzoeksgebied situeert zich ten westen van het dorpscentrum van Steenhuize in de deelgemeente Steenhuize-Wijnhuize. Meer bepaald is het gelegen in een agrarische zone tussen de Korrestraat en de Tolstraat. De bestaande bewoning, voornamelijk in de vorm van lintbebouwing, bevindt zich bijna volledig ten zuiden en ten oosten van het tracé, ter hoogte van de Kloosterberg, Holmanstraat, Tolstraat en Korrestraat. Het onderzoeksgebied bevindt zich dwars op de isohypsen in 'Het land van Zottegem' die vrij heuvelachtig is. Vierhonderd meter naar het noorden is de Mussenbeek gelegen, een zijtak van de Molenbeek die zelf het zuidelijk deel van het tracé snijdt en uiteindelijk in de Dender uitmondt.

Figuur 7: Topografische kaart (1:8000) met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).

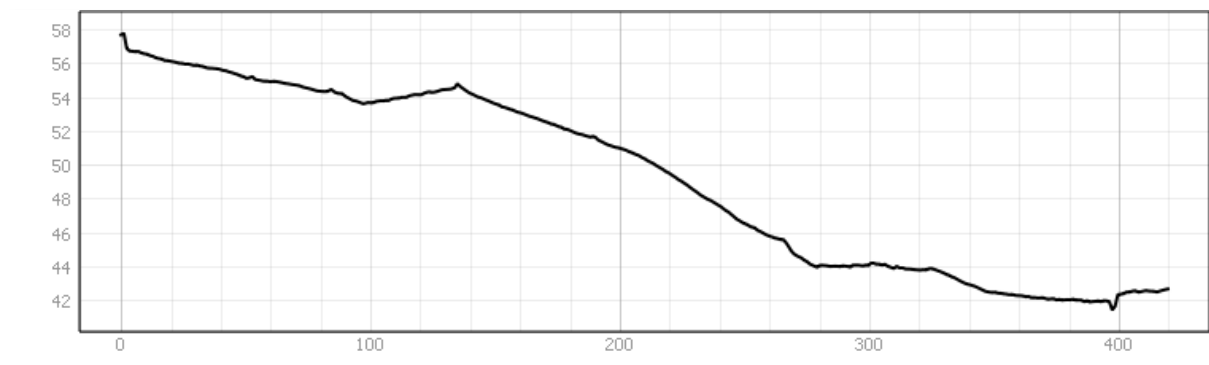
3.1.2 HOOGTEVERLOOP

Het onderzoeksgebied maakt deel uit van het Schelde-Dender interfluvium, een gebied dat zich uitstrekt tussen de Schelde in het westen, de Centrale Vlaamse laagvlakte in het noorden, de Dender in het oosten en de grens met Wallonië in het zuiden. De zuidelijke helft van deze omgeving, waar Herzele deel van uitmaakt, wordt gekenmerkt door een opvallend reliëf dat bestaat uit ingesneden heuvelkammen die afgewisseld worden met talrijke beken. Ter hoogte van het onderzoeksgebied is dit ook het geval, aangezien de hoogte tussen noord en zuid afloopt van ca. 57,00 m-TAW naar 42,00 m-

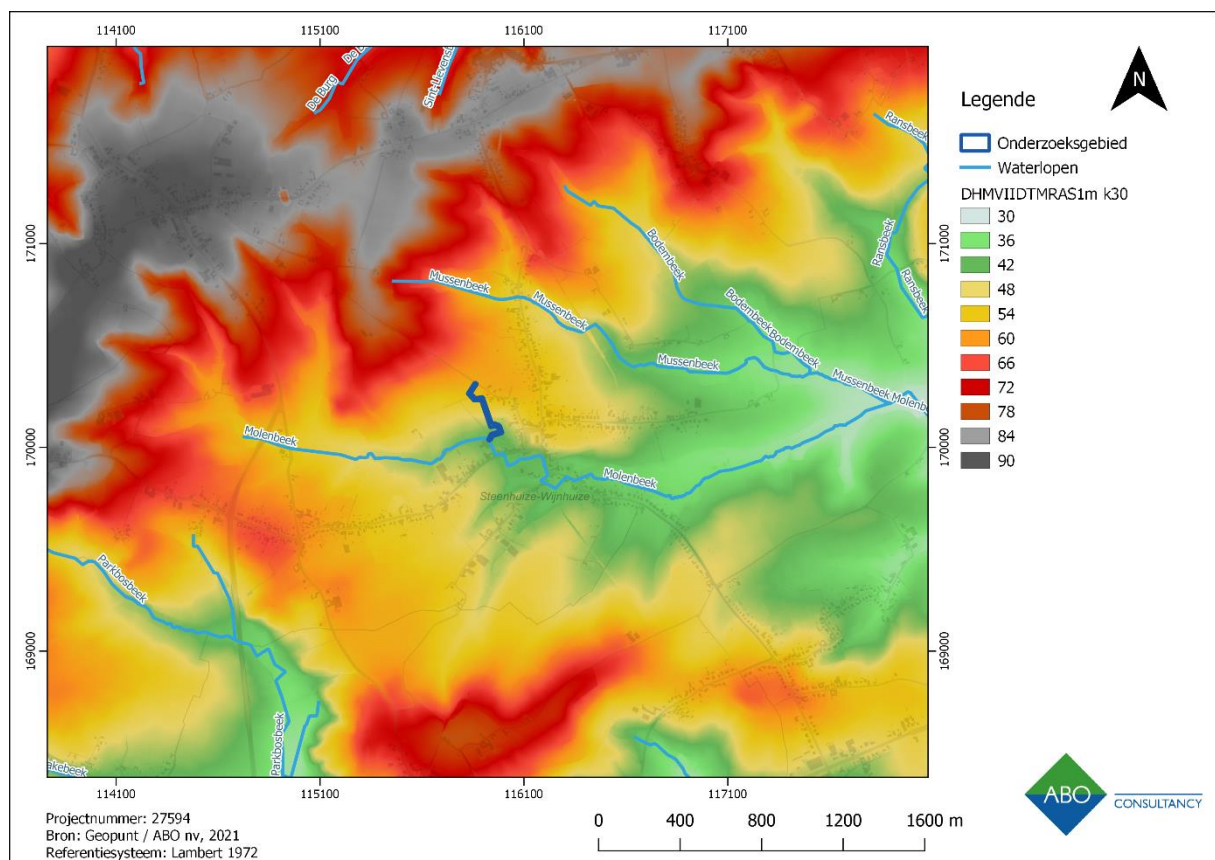
TAW aan de Molenbeek. Dit verklaart uiteraard de volledig gravitaire riolering. Op ruimere schaal bevindt het onderzoeksgebied zich dus aan de voet van een grotere heuvelrug.

Het hoogteprofiel dat het onderzoeksgebied volledig volgt van noord naar zuid geeft een preciezer beeld van het reliëf. Ter hoogte van de Korrestraat in het noorden bedraagt de hoogte ca. 57,31 m-TAW, terwijl aan de Molenbeek de hoogte ca. 42,65 m-TAW bedraagt.

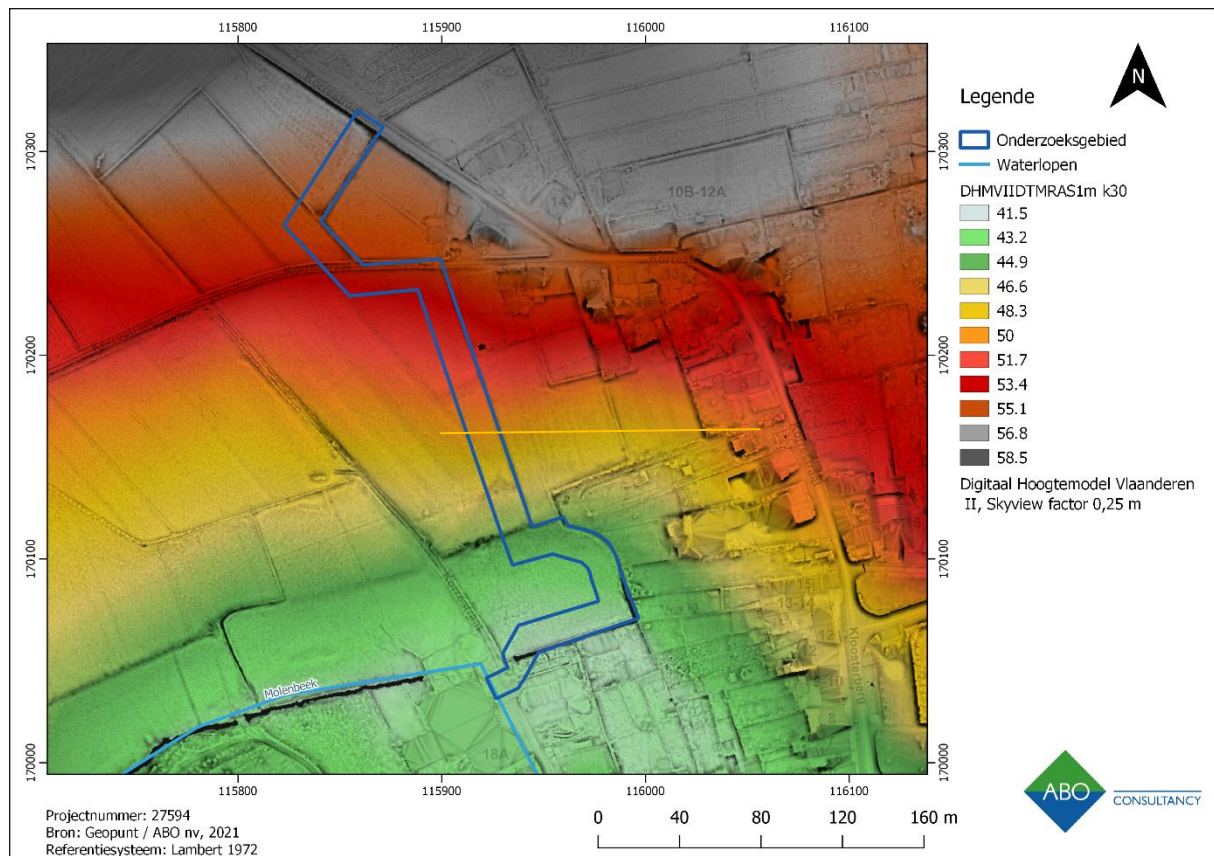
Op de kaart van het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II, Skyview factor 0,25 m zijn de verschillende akkers goed te onderscheiden van elkaar (Figuur 9). Ook de Molenbeek en de landwegjes die het onderzoeksgebied kruisen zijn duidelijk uitgesneden in het landschap. Omdat het hier om een vrij smal tracé gaat, is er niet erg veel informatie beschikbaar op deze kaart.

Figuur 8: Hoogteprofiel NZ. (Bron: Geopunt 2021).

Figuur 9: DTM (1m) met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).

Figuur 10: DTM met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw): detail. (Bron: Geopunt 2021).

3.2 BODEMKUNDIGE SITUERING

3.2.1 BODEMKAARTEN

Een van de meest voorkomende profielen ter hoogte van het tracé is de droge leembodem met textuur B horizont (**Aba1**). Deze bodem vertoont onder de A horizont een textuur B horizont die aangereikt is met sesquioxiden en klei. Naar onder toe neemt het kleigehalte sterk af en verdwijnt de structuur geleidelijk. Aangezien deze bodems een zeer goede waterhuishouding hebben, zijn ze weinig vatbaar voor droogte. Dit maakt dat het een zeer geschikt profiel is voor veeleisende teelten.

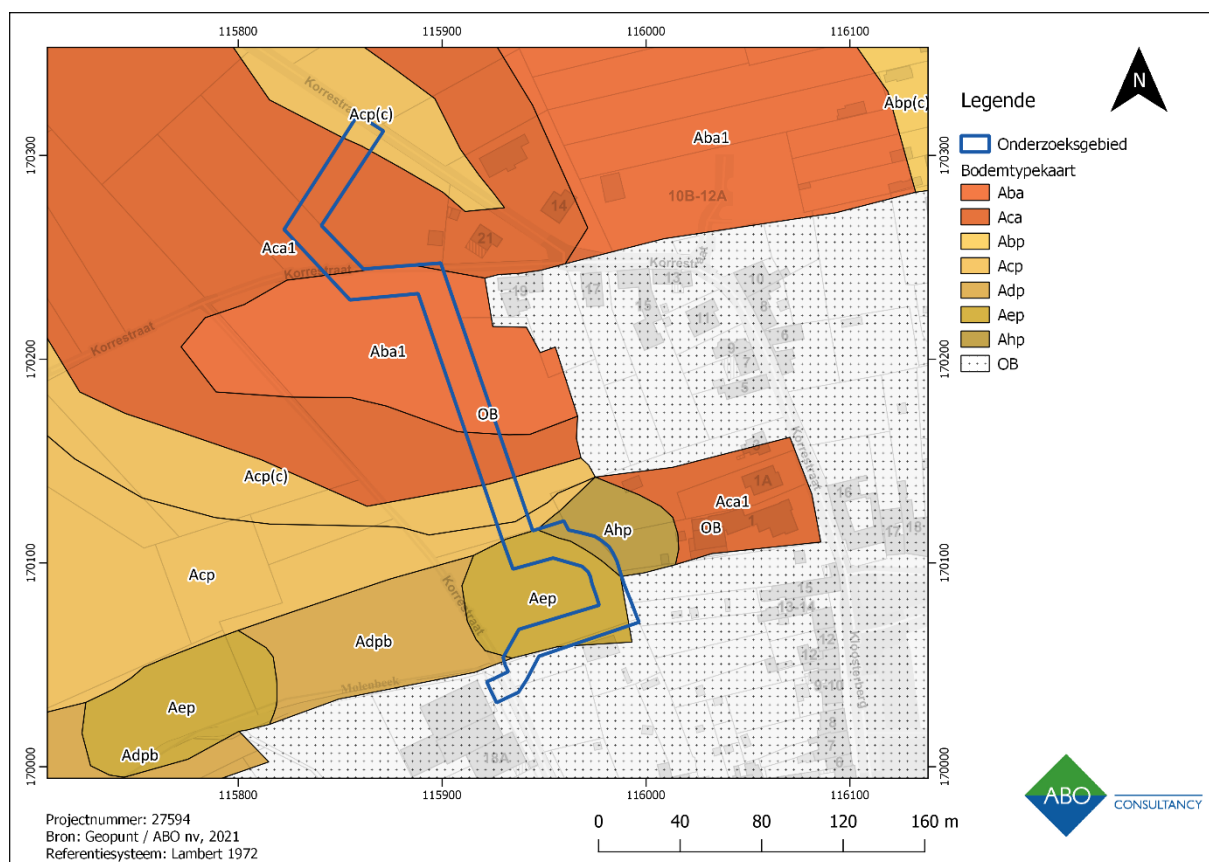
Ook talrijk aanwezig in het noordelijk en centrale gedeelte van het tracé is een leembodem met textuur B horizont voor (**Aca1**). Dit profiel vertoont een gleyhorizont op matige diepte en komt voornamelijk voor op plateaus of zwakke hellingen. De landbouwwaarde is goed, maar iets minder dan bij **Aba1**.

In het zuidelijk gedeelte van het tracé komt ook vrij veel matig droge leembodem zonder profiel voor (**Acp(c)**). Deze lage-hellingsgronden omvatten colluviale bodems die tussen 80 en 120 centimeter gleyverschijnselen vertonen. Hoewel deze gronden soms aan wateroverlast lijden, zijn ze geschikt voor graangewassen of weiland.

Ter hoogte van de Tolstraat komen wat meer matig natte leembodems zonder profiel voor (**Adp**). De bouwlaag vertoont een bruingrijze kleur die overgaat in niet gedifferentieerd colluviaal materiaal. Deze bodemsoort komt veel voor in alluviale valleien. Mits drainage zijn ze geschikt voor veeleisende teelten. Verder naar het zuiden komt ook een kleine hoeveelheid natte leembodem zonder profiel voor (**Aep**). Deze gronden worden beïnvloed door een permanente grondwatertafel. Op minder dan 125 centimeter diepte komt een volledig gereduceerde horizont G voor. Deze bodem is niet geschikt als bouwgrond.

Ter hoogte van de bebouwing aan de Tolstraat kon, door menselijk ingrijpen, enkel een vergraven bodem (OB) vastgesteld worden.

Figuur 11: Gedigitaliseerde bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).

3.2.2 QUARTAIRGEOLOGISCHE KAART

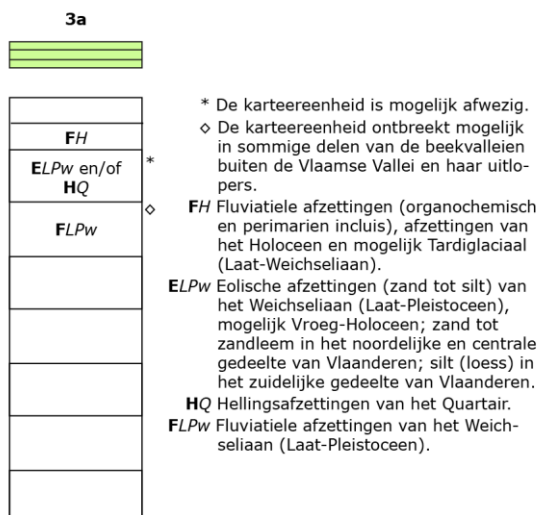
De Quartairgeologische sequentie ter hoogte van het onderzoeksgebied bestaat volledig uit eolisch zand (ELPw) en leem uit het Weichseliaan en/of hellingsafzetting uit het Quartair (HQ) (**Type 2**). Een dergelijke sequentie heeft een relatief klein inherent archeologisch potentieel. De zandige opduikingen, die gevormd werden bij het deponeren van dekzanden en Loeus en de aantrekkingspolen voor paleolithische en mesolithische bewoning waren, werden namelijk niet bedekt door later sediment, zoals bijvoorbeeld wel het geval in de Vlaamse Vallei (zie bv. Crombé 2006). Gezien de geringe aanwezigheid van neolithische vondsten is het mogelijk dat er zich meer archeologische resten bevinden in deze lagen, als ze niet vernield zijn.

2	
ELPw en/of HQ	

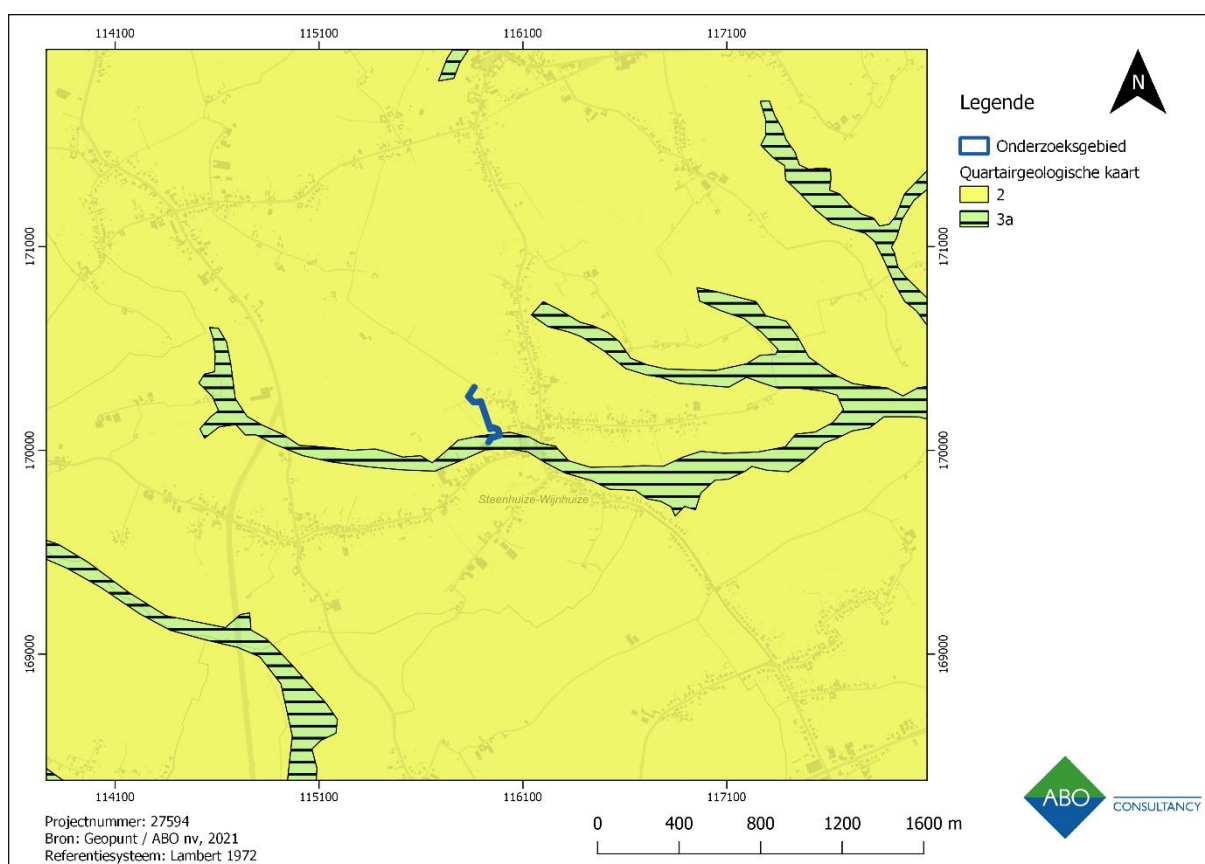
ELPw Eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen; zand tot zandleem in het noordelijke en centrale gedeelte van Vlaanderen; silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen.

HQ Hellingsafzettingen van het Quartair.

De Quartairgeologische kaart geeft verder aan dat er ter hoogte van het zuidelijk deel van het onderzoeksgebied, ter hoogte van de Molenbeek, fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan (laat-Pleistoceen) aanwezig zijn, waarboven eolische afzettingen van het Weichseliaan (laat-Pleistoceen) zich bevinden. Mogelijk zijn er ook vroeg-Holocene en/of hellingsafzettingen uit het Quartair afgezet (**Type 3a**).

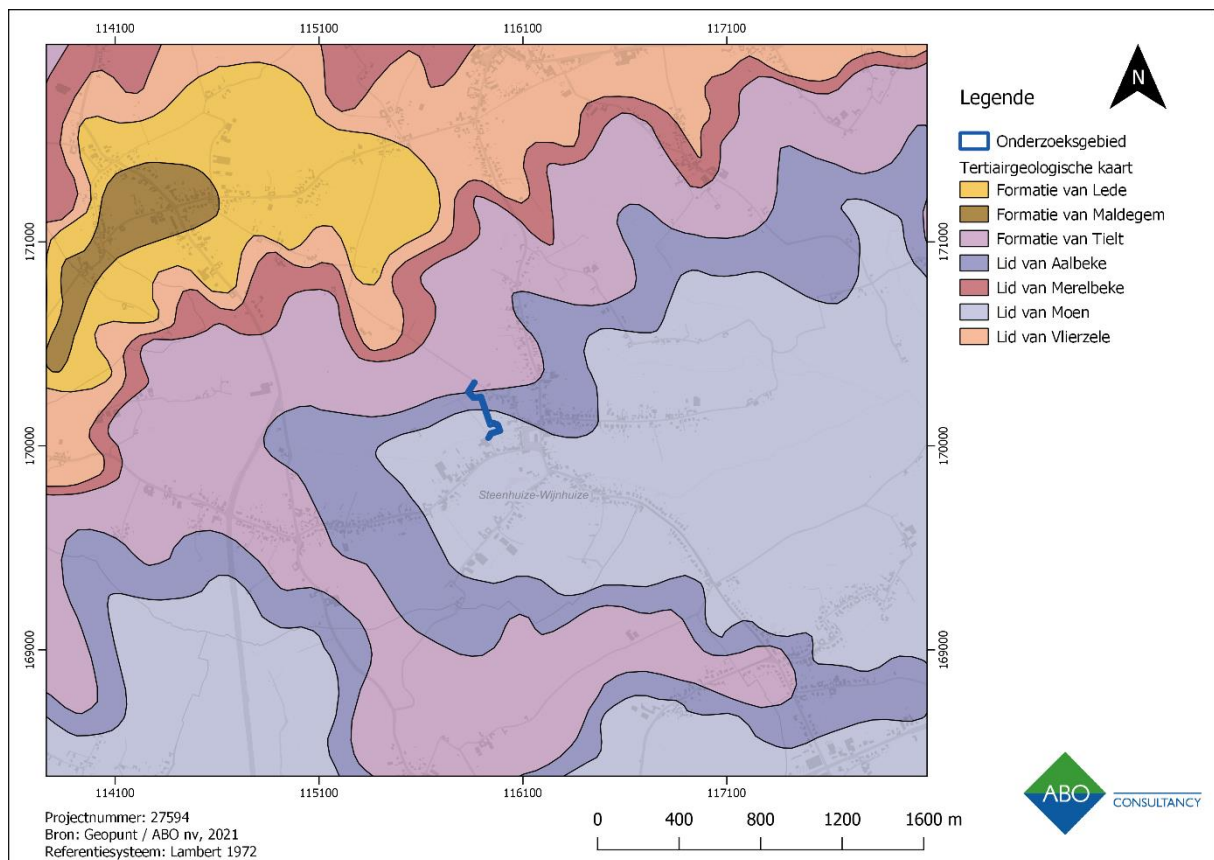

Figuur 12: Gedigitaliseerde quartairgeologische kaart (1:30000) met aanduiding van het onderzoeksgebied. (Bron: Geopunt 2021).

3.2.3 TERTIAIRGEOLOGISCHE KAART

Ter hoogte van het noordelijk deel van het onderzoeksgebied komt de **Formatie van Tielt** voor. Deze afzetting bestaat bovenaan uit grijsgroen, zeer fijn zand. Meer naar onder komt een grove siltlaag voor die ook kleihoudend is. De Formatie van Tielt werd ca. 50 miljoen jaar geleden gevormd en heeft een dikte van maximaal 50 meter. Ter hoogte van het zuidelijk deel van het onderzoeksgebied bevindt zich de **Formatie van Kortrijk**. Deze mariene afzetting bestaat grotendeels uit een kleig sediment met weinig fossielen. De dikte van het pakket komt ongeveer op 90 meter. De Formatie van Kortrijk werd gevormd tijdens het Ypresiaan, ongeveer 52 miljoen jaar geleden. Meer specifiek komen ter hoogte van het

onderzoeksgebied het **Lid van Moen** en het **Lid van Aalbeke** voor. Het Lid van Moen bestaat uit een heterogene, siltige tot zanderige afzetting. Verder kunnen er ook homogene kleilagen voorkomen. De gemiddelde dikte van het Lid van Moen is ongeveer 44 meter. Het Lid van Aalbeke bestaat daarentegen voornamelijk uit klei zonder zandfracties.

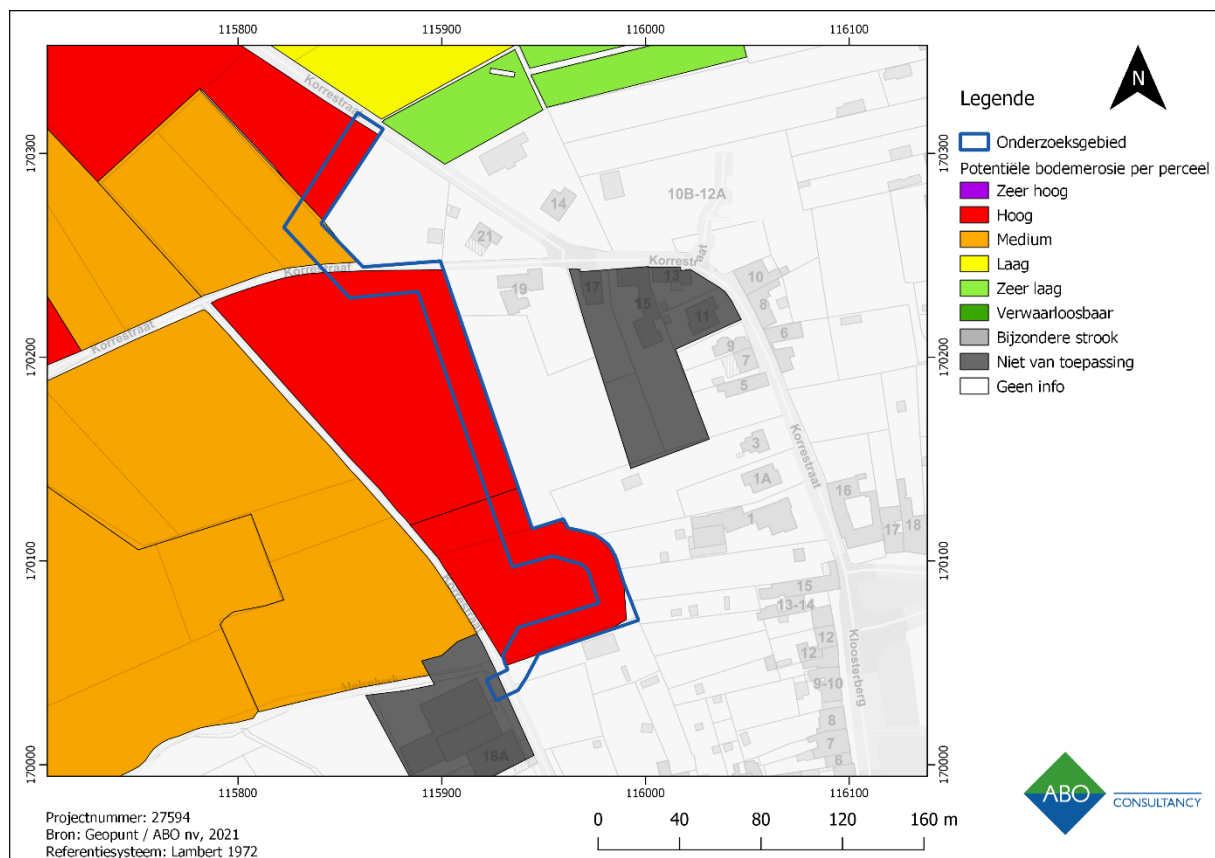
Figuur 13: Gedigitaliseerde tertiairgeologische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied. (Bron: Geopunt 2021).

3.2.4 BODEMEROSIEKAART

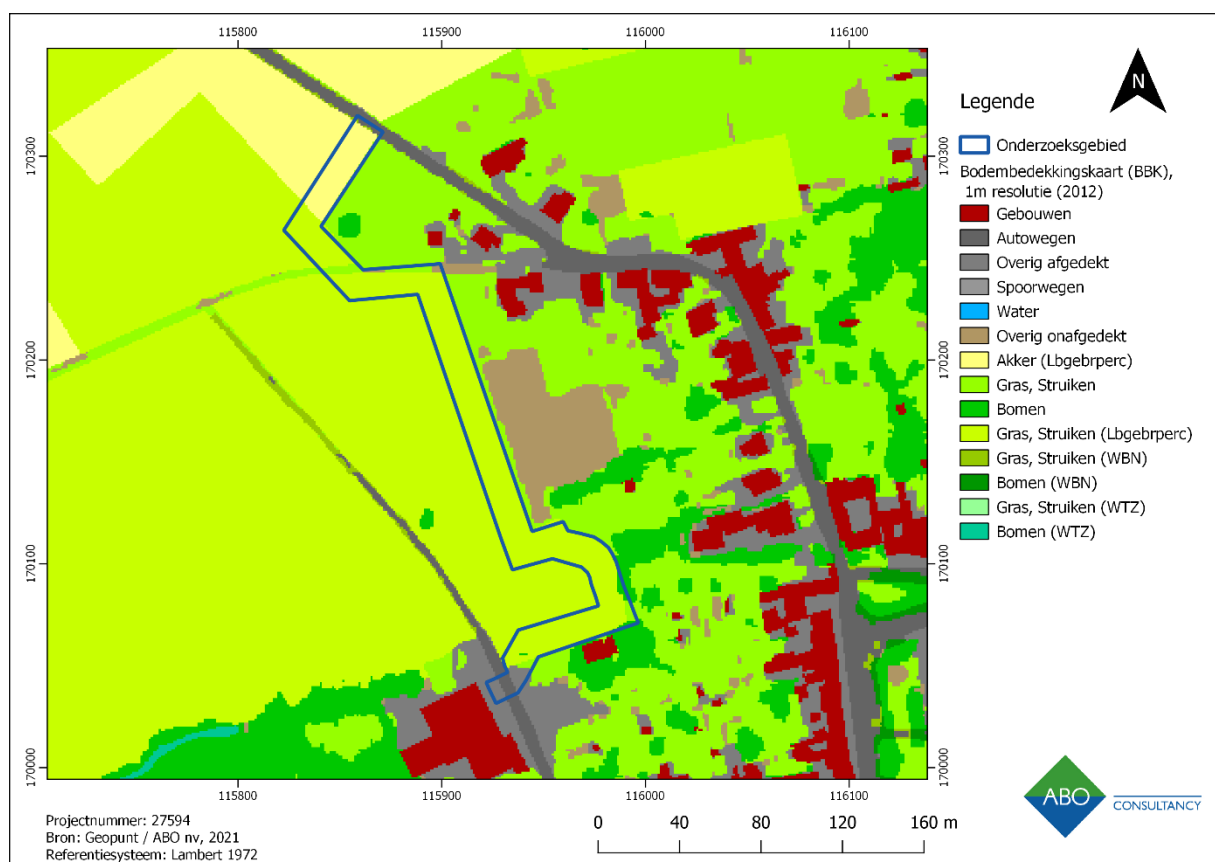
De bodemerosiekaart geeft in een omgeving van het onderzoeksgebied een matig tot hoge kans op erosie aan. Dit komt omwille van het heuvelachtige karakter van het terrein enerzijds en de vochtige leembodems die onderhevig zijn aan erosiegevoeligheid. Deze erosiegevoeligheid en de aanwezigheid van de Molenbeek, kunnen duiden op een aanwezig colluviumpakket. Dit kan echter puur op basis van een bureauonderzoek niet bewezen worden. Bij een eventueel landschappelijk bodemonderzoek moet hier wel rekening mee gehouden worden. De bodemkaart gaf immers ook aan dat er ter hoogte van de Molenbeek een matig droge leembodem zonder profiel voorkomt (**Acp(c)**), een bodemtype dat colluviale bodems omvat.

3.2.5 BODEMBEDEKKINGSKAART

De bodembedekkingskaart geeft aan dat het tracé voornamelijk uit akkerland (geel) en grasland (groen) bestaat.

Figuur 14: Bodemerosiekaart met aanduiding van het onderzoeksgebied. (Bron: Geopunt 2021).

Figuur 15: Bodemgebruikkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).

4 ASSESSMENTRAPPORT: ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS

Geraadpleegde bronnen hoofdstuk 4 met betrekking tot archeologische voorkennis	Toelichting
Inventarissen	
Inventaris archeologische zone	Buiten archeologische zone
Gekende erfgoedwaarden	Relevant, cf. 4.1.2
Inventaris bouwkundig erfgoed	Relevant, cf. 4.1.3
Beschermde stads- en dorpsgezichten	Niet van toepassing
Centraal Archeologische Inventaris	Relevant, cf. 4.1.4
Inventaris historische stadskern	Niet van toepassing
Inventaris gebieden waar geen archeologie te verwachten valt (GGA)	Niet van toepassing
Wereldoorlog relictten	Niet van toepassing
Cartografische bronnen	
Frickxkaart (ca. 1745)	Niet relevant, maar wel vermeld, cf. 4.2.1
Ferrariskaart (ca. 1771-1778)	Relevant, cf. 4.2.2
Atlas der Buurtwegen (ca. 1841)	Relevant, cf. 4.2.3
Vandermaelen kaarten (1846- 1854)	Relevant, cf. 4.2.4
Popp kaarten (1842-1879)	Relevant, cf. 4.2.5
Orthofoto's 1954-2017)	Relevant, cf. 4.3

Figuur 16: Tabel met geraadpleegde bronnen.

4.1 INVENTARISSEN ONROEREND ERFGOED

De overzichtskaart van Geoportaal Onroerend Erfgoed geeft voor het gebied rondom het onderzoeksgebied meldingen van beschermde monumenten, cultuurhistorische landschappen, zones opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris en bouwhistorische relictten.

4.1.1 HISTORISCH KADER

De gekende geschiedenis van Herzele gaat terug tot de 11e eeuw, toen de heerlijkheid in handen was van het Land van Aalst en meer bepaald Franco van Herzele. Laatgenoemde was een telg van de zeer invloedrijke familie Herzele, waarvan de leden bekend stonden om hun militaire, diplomatieke, geopolitieke en rechterlijke invloed. In de 14e eeuw komt de heerschappij van de familie echter ten einde, met als culminatiepunt de verwoesting van de burcht te Herzele in 1380. De gronden komen achtereenvolgens in handen van de Werchins in de 15e eeuw en het Huis van Melun van de 16e tot 18e eeuw. Tenslotte kwam Herzele in handen van de graven van Lichtervelde. De deelgemeente Steenhuize-Wijnhuize, waar het onderzoeksgebied zich bevindt, was echter al die tijd een aparte vrijheid die afhankelijk was van de Grote Raad van Mechelen. Zowel Herzele als Steenhuize-Wijnhuize, wordt vervulden een belangrijke agrarische functie in de 18e en 19e eeuw, wat nu nog steeds te zien is aan de talrijke hoevecomplexen die de streek rijk is.¹

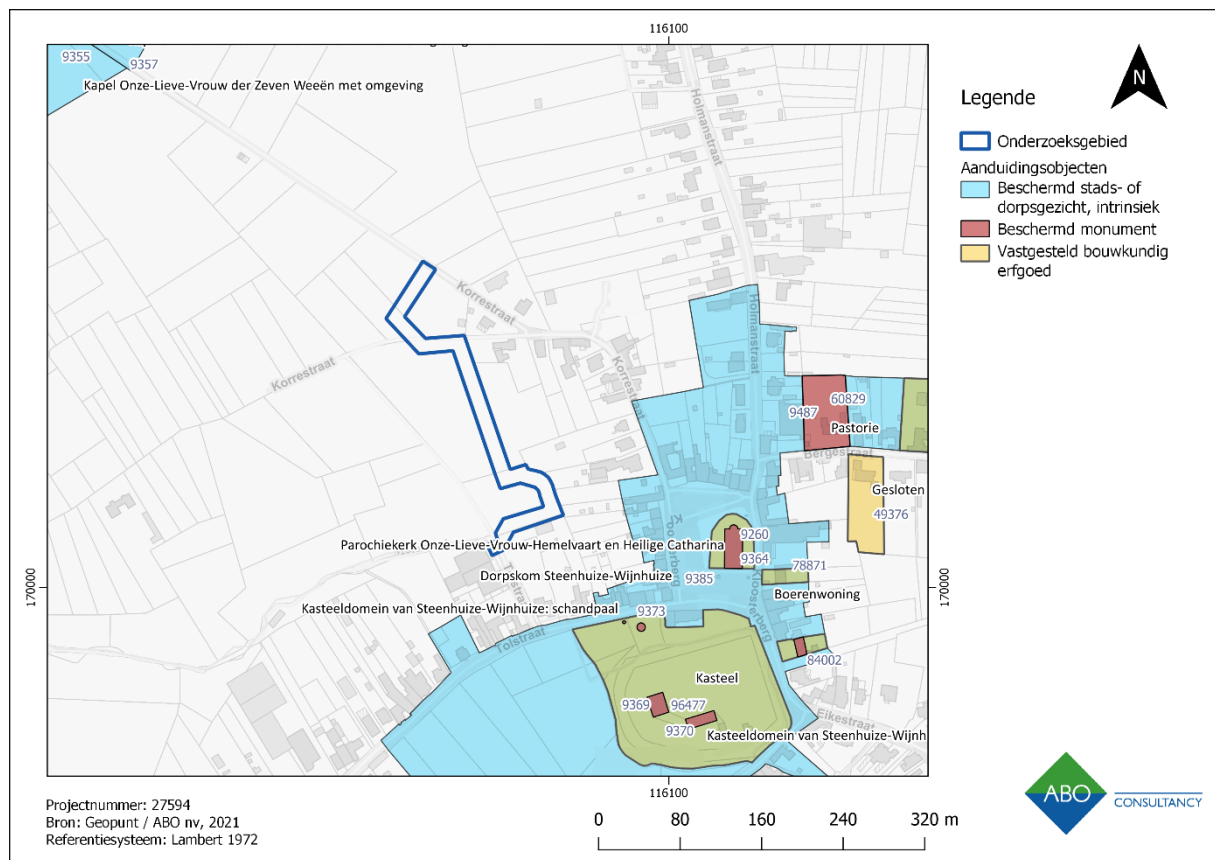
Figuur 17: Herzele op de Ferrariskaart (1771-1778). (Bron: Geopunt 2020).

¹ Agentschap Onroerend Erfgoed, 'Herzele'.

4.1.2 GEKENDE ERFGOEDWAARDEN M.B.T. HET ONDERZOEKSGBIED

Het onderzoeksgebied zelf ligt niet in of tegen een bepaalde erfgoedwaarde. Er zijn in de nabije omgeving wel enkele relevante erfgoed- en aanduidingsobjecten aanwezig.

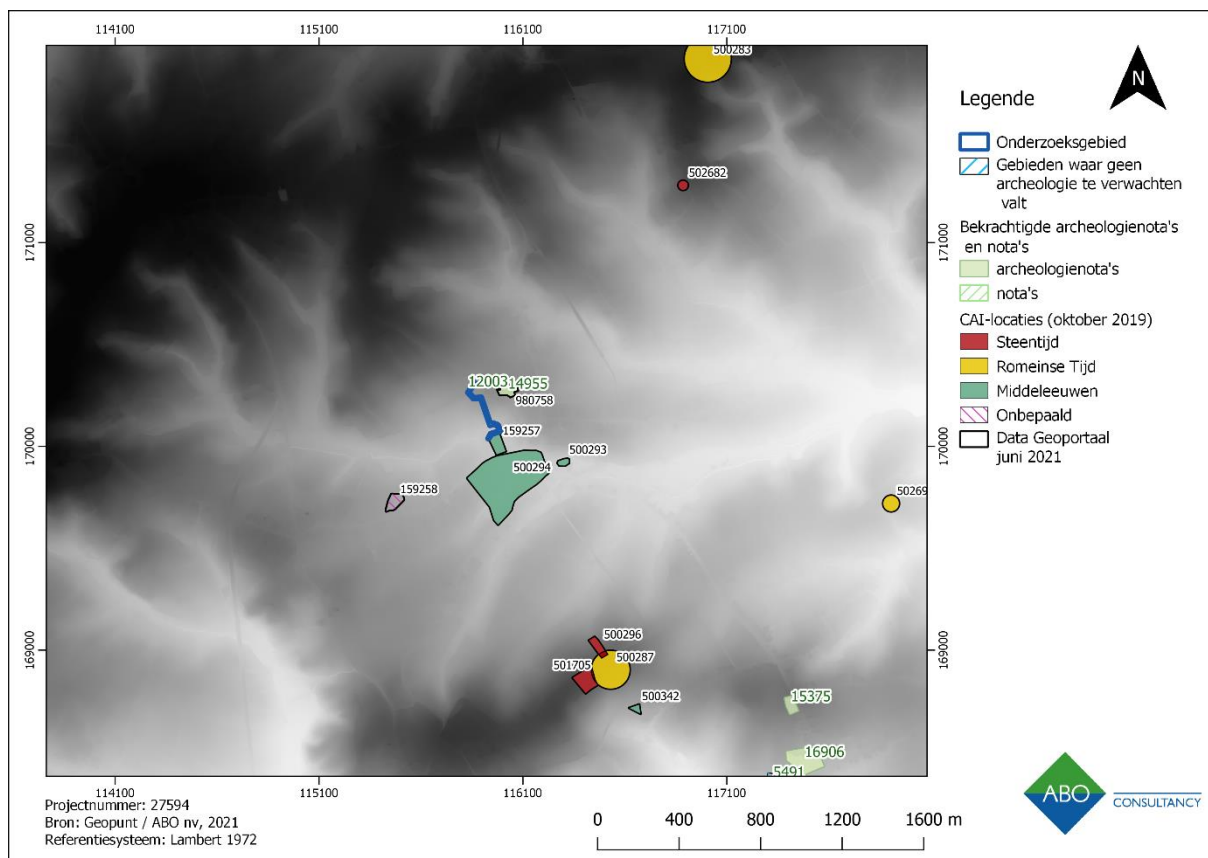

Figuur 18: De erfgoedwaarden met betrekking tot het onderzoeksgebied. (Bron: Geopunt 2021).

Ter hoogte van de Korrestraat is de 18e-eeuwse *Onze-Lieve-Vrouw der Zeven Weeënkapel* gelegen. De religieuze structuur maakte vroeger deel uit van een hele ommegang, maar is nu slechts een van de laatste overblijfselen van de vele kapellen in de buurt. Omwille van de historische en volkskundige waarde van het gebouwtje werd het niet alleen als bouwkundig erfgoed (ID. 86620) en monument (ID. 9354) beschermd, maar ook als dorpsgezicht met de lindebomen, struikgewassen en vergezichten inclusief (ID. 9355). Het *centrum van Steenhuize-Wijnhuize* werd in 1986 ook al beschermd als stads- of dorpsgezicht (ID. 9385), mede dankzij het ongewijzigde en intrinsiek waardevolle karakter van het historische dorp met een 14e-eeuwse kerk. Deze kerk, Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaart en Heilige Catharina genaamd, is daarbij ook als monument (ID. 9364) en bouwkundig erfgoed (ID. 88319) beschermd omwille van de historische waarden en het artistieke 19e-eeuwse interieur. De dorpskern bezit verder nog een heel aantal bouwkundige waarden zoals het kasteel (ID. 96477), Hoeve Hof te Beveren met cichoreibranderij (ID. 85763) en enkele originele huizen; om er enkele te noemen.

4.1.3 CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS (CAI)

In een straal van 2.000 meter rondom het onderzoeksgebied zijn er 12 meldingen uit de Centrale Archeologische Inventaris. De meldingen komen nagenoeg volledig uit drie periodes: de prehistorie, Romeinse periode en middeleeuwen. Vondsten uit de metaaltijden en de Nieuwe Tijd zijn eerder schaars in de buurt van het onderzoeksgebied en ontbreken zelfs ook in een ruimere omtrek.

Figuur 19: Alle CAI-meldingen binnen een straal van 1500 meter.

Figuur 20: Alle CAI-meldingen binnen een straal van 1500 meter.

De prehistorische meldingen betreffen allemaal lithisch materiaal, zoals 2 gepolijste bijlen (ID. 501705, 500296) of een mousteriaanspits (ID. 502682) uit het midden-paleolithicum die zich in een grintrijk leempakket op ongeveer twee meter onder het maaiveld bevond. Deze prehistorische meldingen bevinden zich allemaal op de heuvelruggen die de omgeving rijk is. Het Romeins materiaal geeft duidelijk aan dat de omgeving van Herzele bewoond was in die periode. Zo zijn er verschillende concentraties aardewerk en bouwmaterialen (ID. 500283, 500287) aangetroffen en nog meer opvallend ook een Romeinse villa (ID. 502692), op twee kilometer ten oosten van het onderzoeksgebied. Getuige hiervan zijn de concentraties dakpan, imbrices, aardewerk en glas die daar zijn aangetroffen. De meeste meldingen betreffen middeleeuws materiaal. Meteen ten zuiden van het onderzoeksgebied, ter hoogte van het centrum van Steenhuize-Wijnhuize, is een burcht uit de 17e eeuw gelegen (ID. 500294). In dit kasteel zijn restanten aangetroffen van een veel ouder bouwwerk uit de 13e eeuw. Verder is er ook een site met walgracht gelegen, die echter grotendeels verdwenen is (ID. 159257). In de omgeving zijn nog enkele versterkingen, zoals mottes (ID. 500293, 501770), teruggevonden.

ID	Adres	Naam	Datering
159258	Tolstraat 60, Herzele	Mogelijke site met walgracht?	Onbepaald
501705	Breestraat zonder nummer, Geeraardsbergen	Gepolijste bijl	Steentijd
502682	Zavelstraat zonder nummer, Herzele	Mousteriaanspits	Midden-paleolithicum
500296	Breestraat zonder nummer, Geeraardsbergen	Gepolijste bijl	Laat-Neolithicum
500283	Klauwstraat 60, Herzele	Aardewerk	Romeinse periode
500287	Breestraat zonder nummer, Geeraardsbergen	Gallo-Romeinse vondstenconcentratie: dakpannen, scherven	Romeinse periode
502692	Winkelstraat 48, Herzele	Romeinse villa: fragmenten van tegulae en imbrices, schervenmateriaal (terra sigillata en lokale waar) en glas	Romeinse periode
500293	Eikestraat 5-7, Herzele	Motte (tot 1858)	Volle middeleeuwen
501770	Waterloos 10-14, Geeraardsbergen	Burcht?	Volle middeleeuwen
159257	Tolstraat 16, Herzele	Site met walgracht	Late middeleeuwen
500294	Tolstraat 16, Herzele	Burcht uit de 13e - 14e eeuw met dubbele omwalling	Late middeleeuwen
500342	Waterloos 28, Geeraardsbergen	Muntschat van 494 munten, terminus post quem 1624	Late middeleeuwen

Figuur 21: overzichtstabel CAI.

4.1.4 EERDER ONDERZOEK

Op 100 meter ten oosten van het onderzoeksgebied is er een terrein van ca. 4.947 m² waar in 2021 een archeologienota voor is opgesteld door Liesbeth Massagé en Piotr Pawelczak van BAAC Vlaanderen bvba.² Op het onderzoeksgebied wordt een verkaveling gerealiseerd, waardoor aanzienlijke bodemingrepen worden verwacht. Op basis van het bureauonderzoek werd een matig tot hoge verwachting voor archeologisch materiaal van de steentijd tot nu vooropgesteld. Daarom werden landschappelijke boringen uitgevoerd om de bodemopbouw te analyseren en een verder onderzoekstraject te bepalen. In de vier uitgevoerde boringen werd er voornamelijk een Ap-B/C-C-profiel aangetroffen, en nergens werd een goed ontwikkelde textuur B-horizont geregistreerd. Bij boring 2 werd ook een recent colluvium aangetroffen, net zoals bij boring 3 en 4. De dikte van het colluvium was hierbij ook aanzienlijk. Bij geen enkele boring werd onder de colluviumlaag een begraven bodem aangetroffen, maar omdat bij boring 1 geen colluvium werd aangetroffen is er daar wel een potentieel voor steentijdmateriaal. Bijgevolg worden hier 14 verkennende boringen geadviseerd. Deze boringen moeten nog uitgevoerd worden, net zoals het proefsleuvenonderzoek.

4.2 CARTOGRAFISCHE BRONNEN

4.2.1 FRICXKAART (CA. 1712)

Op de Fricxkaart staat het onderzoeksgebied foutief gekarteerd ter hoogte van de dorpen *Ophasselt* en *Hemelverdighem*. Eigenlijk zou het gebied meer noordelijk moeten liggen in de beboste zone boven *Steenhuysen*. Deze regio lijkt zeer rijk te zijn aan windmolens en ook de Molenbeek staat aangeduid op de kaart. Omwille van het gebrek aan detail, is de Fricxkaart verder weinig relevant.

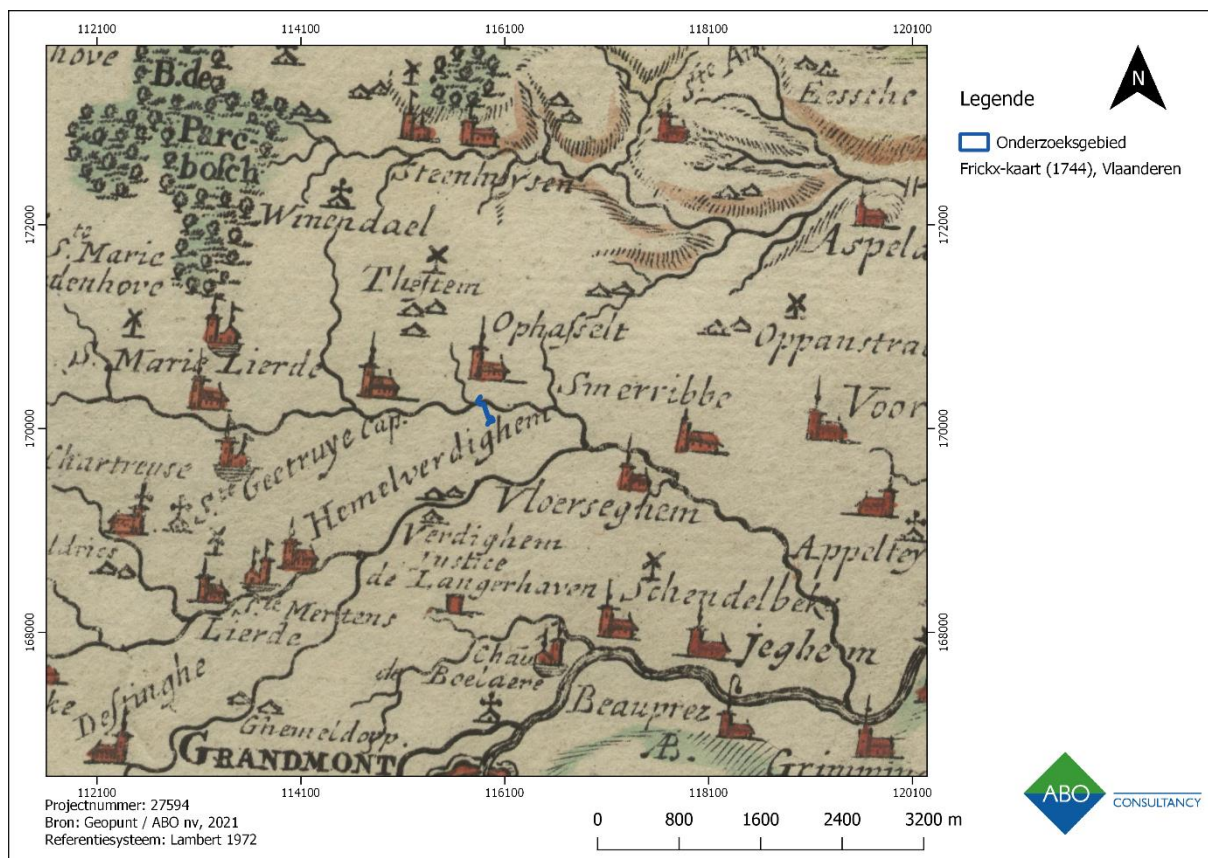
4.2.2 VILLARETKAART (CA. 1745) & FERRARISKAART (CA. 1771- 1778)

Op de Villaretk kaart en Ferrariskaart staat het onderzoeksgebied wel veel correcter gesitueerd, ter hoogte van het centrum van Steenhuyse. De Korrestraat staat reeds op de kaart aangeduid en ook de Tolstraat heeft een gelijkaardige loop. Net ten zuiden van het onderzoeksgebied zijn de Molenbeek en het Kasteel van Steenhuize duidelijk zichtbaar, net zoals enkele omwalde mottes. Het onderzoeksgebied zelf bevindt zich voornamelijk ter hoogte van landbouwgebied en beemden van de Molenbeek en is niet bebouwd.

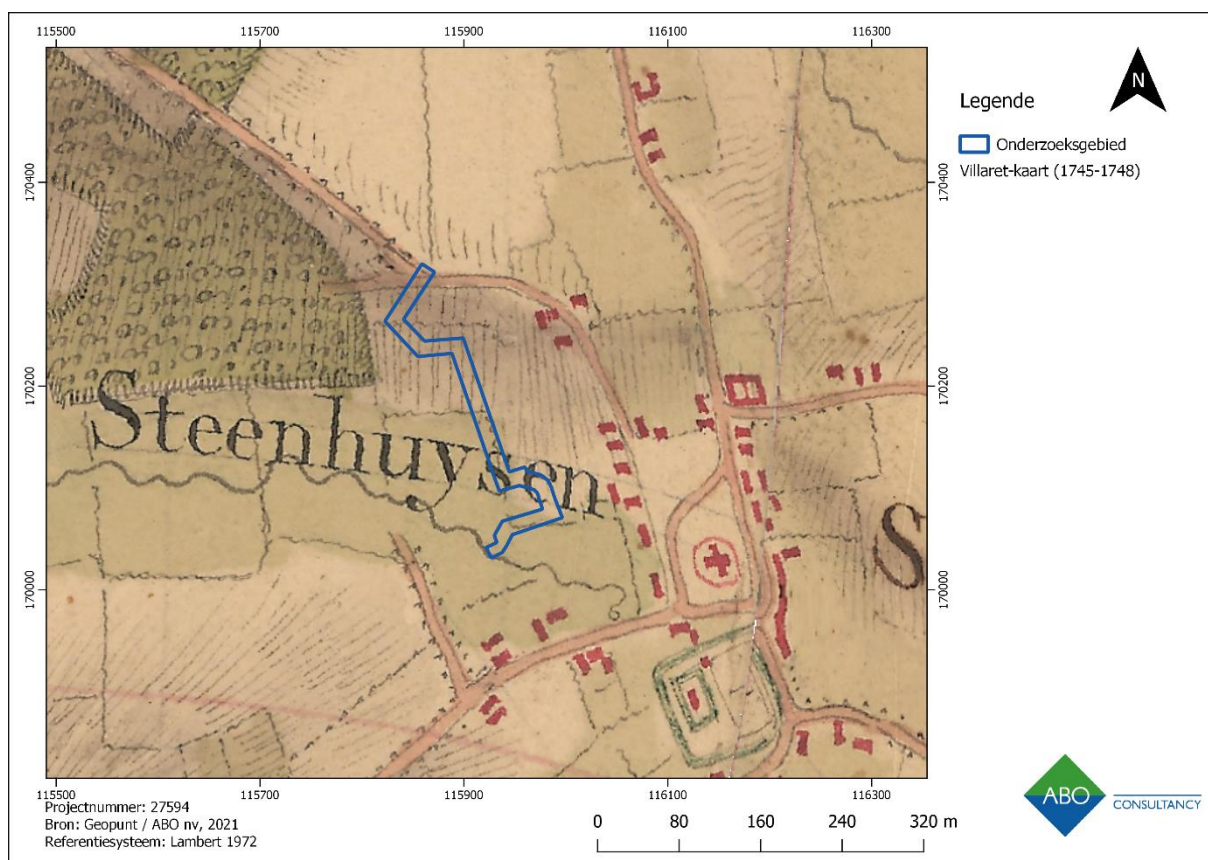
---

² Acke en Bracke, 'Vooronderzoek Herzele 2019-0668 Herzele Korrestraat'; Massagé Liesbeth en Pawelczak, 'Vooronderzoek Herzele 2019-0668 Herzele Korrestraat (archeologienota)'.

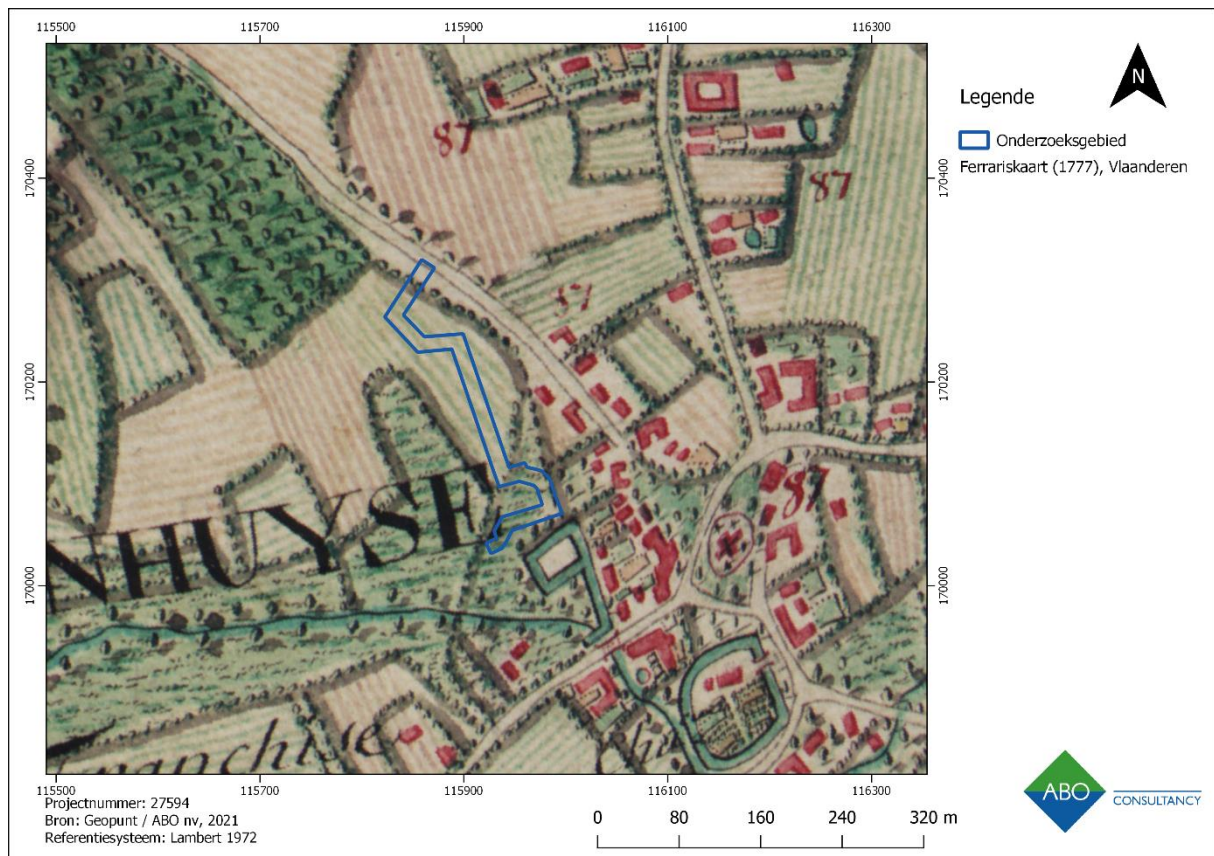

Figuur 22: Fricxkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).

Figuur 23: Villaretkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).

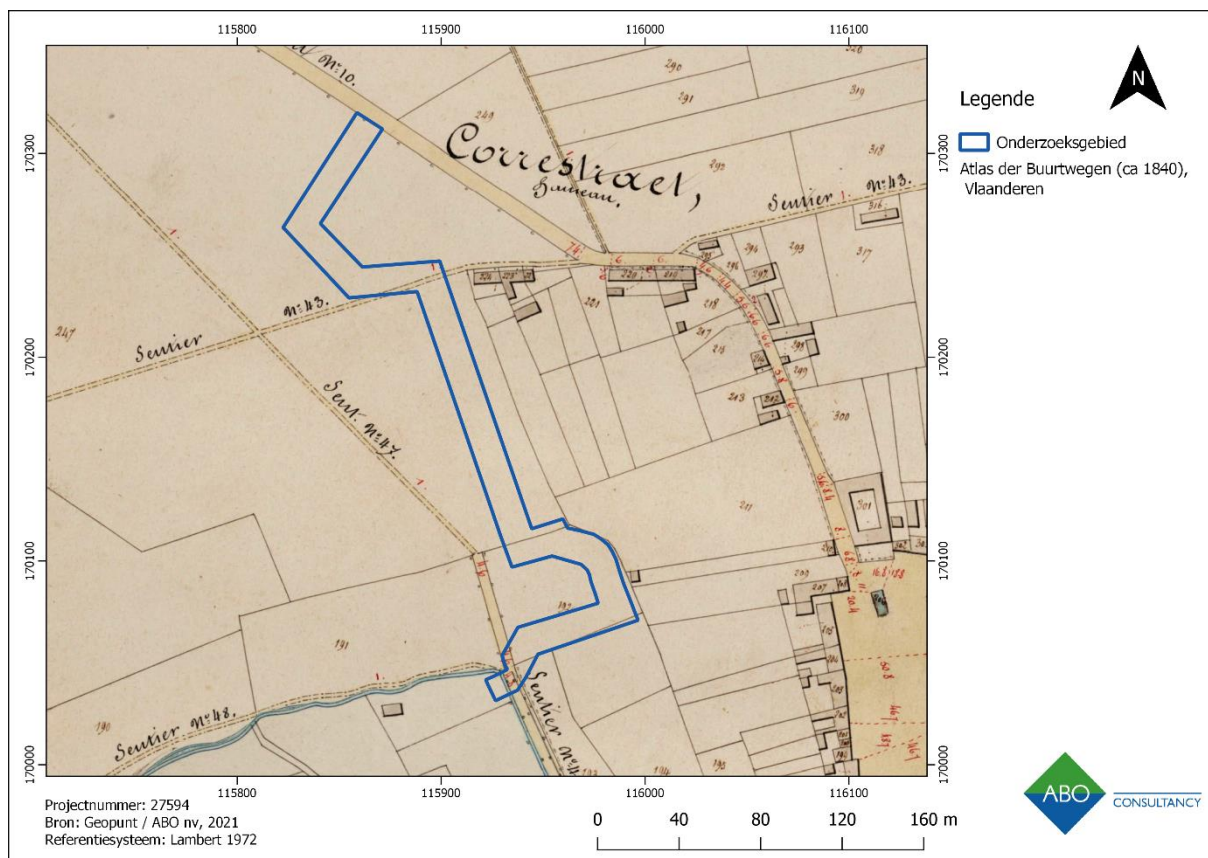
Figuur 24: Ferrariskaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).

4.2.3 ATLAS DER BUURTWEGEN (CA. 1841)

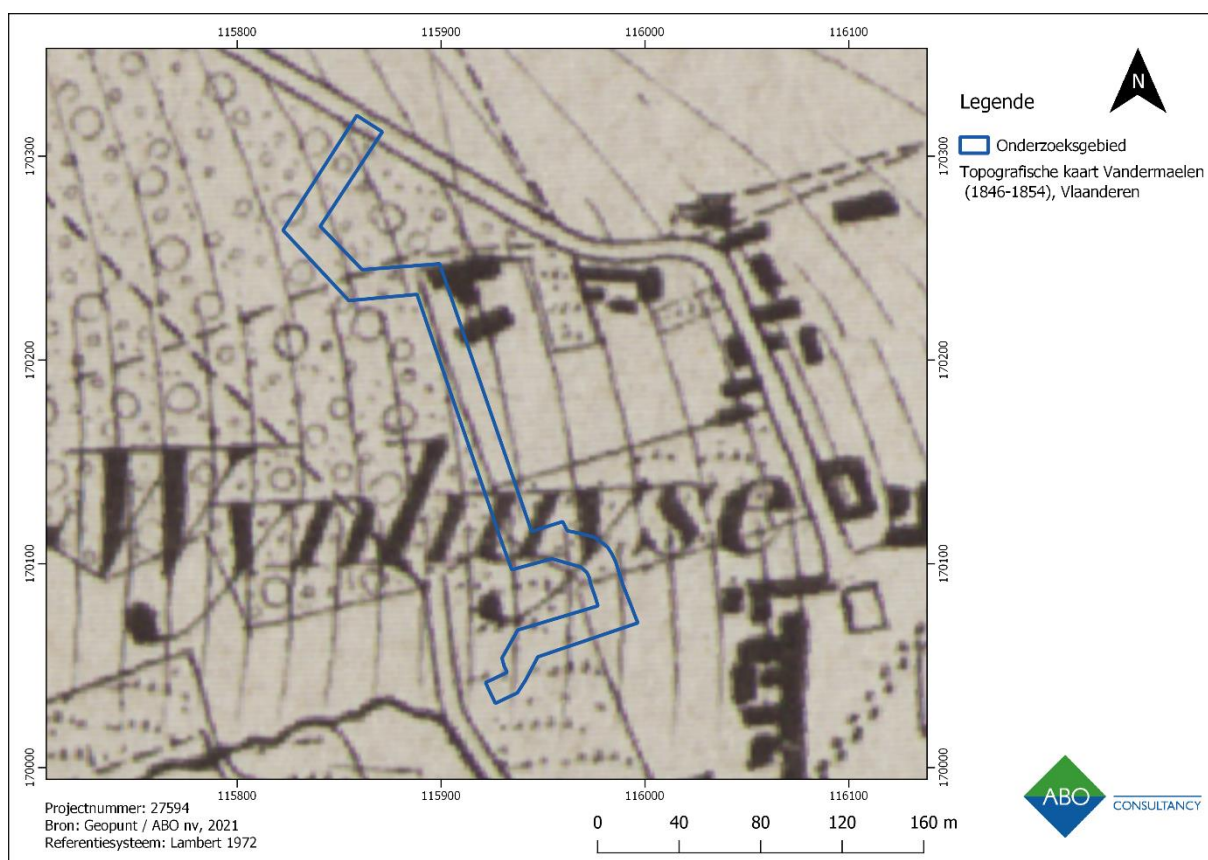
De Atlas der Buurtwegen geeft de omgeving ter hoogte van het onderzoeksgebied nog iets preciezer weer, zo is de loop van de Molenbeek licht aangepast. Verder zijn er weinig veranderingen merkbaar. De site met walgracht die ten zuiden van het onderzoeksgebied op de Ferrariskaart te zien was, is echter wel verdwenen.

4.2.4 VANDERMAELENKAART (CA. 1846-1854)

De Vandermaelenkaart geeft een gelijkaardige situatie weer ter hoogte van het dorp Steenhuyse-Wynhuise, al is het onderzoeksgebied iets minder precies gegeorefereerd. De bebouwing in de omgeving is nog steeds eerder beperkt, wat nog wijst op het landelijke karakter van de streek in de 19e eeuw.

Figuur 25: Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).

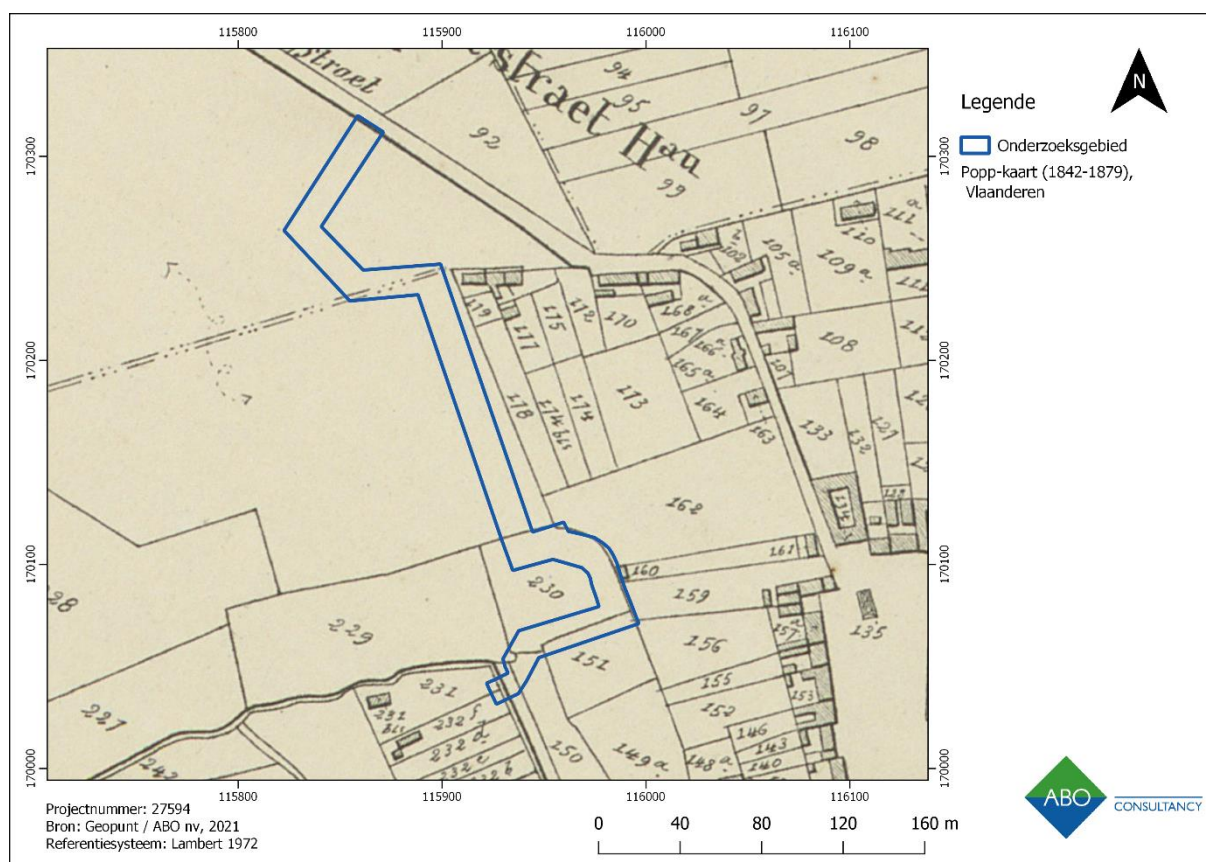

Figuur 26: Vandermaelen kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw). (Bron: Geopunt 2021).

4.2.5 POPPKAART (CA. 1842-1879)

Ook op de Poppkaart is de situatie eerder ongewijzigd. Het onderzoeksgebied is nog steeds onbebouwd. Ter hoogte van de Korrestraat en Tolstraat wordt er wel steeds meer lintbebouwing gerealiseerd.

Figuur 27: Poppkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (blauw) en de huidige situatie. (Bron: Geopunt 2021).

4.3 RECENTE LANDSCHAPSVERANDERINGEN

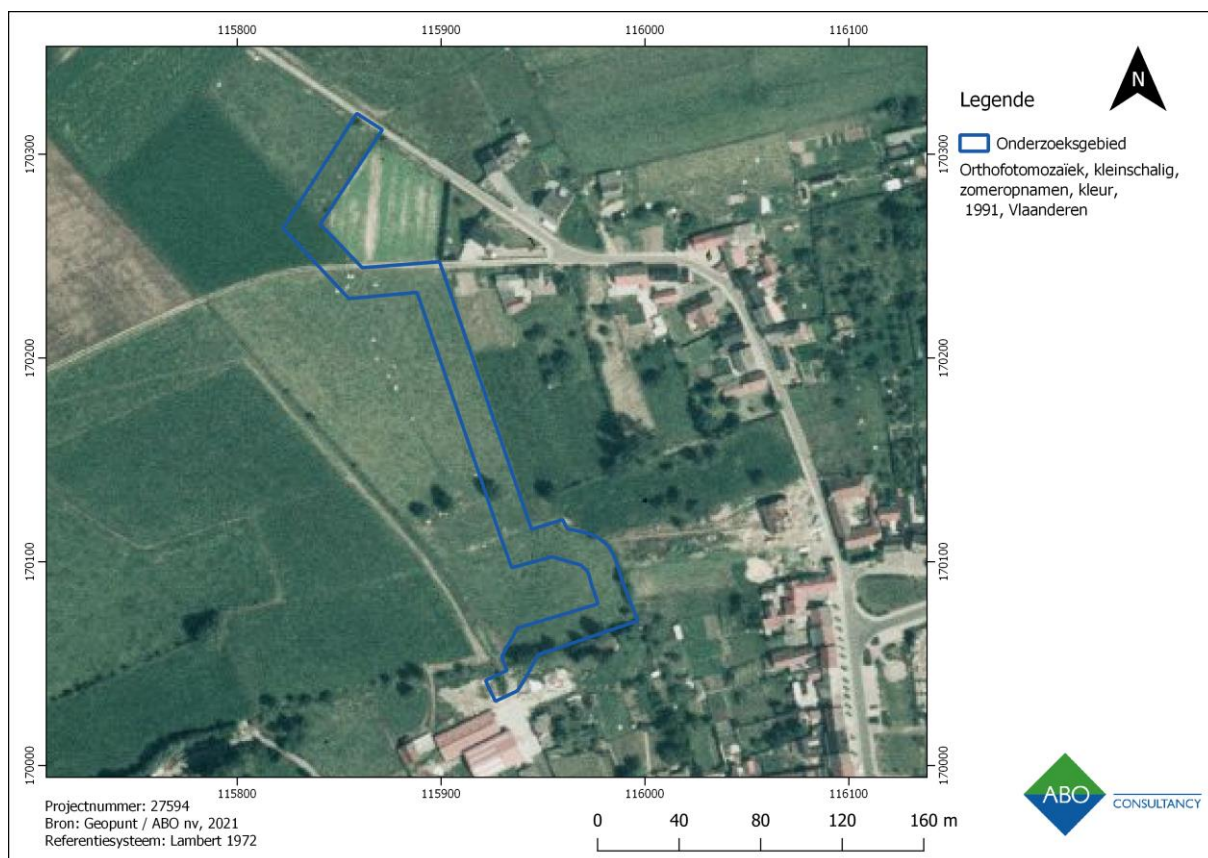
De orthofoto van 1971 toont duidelijk aan dat het onderzoeksgebied onbebouwd is en zich voornamelijk ter hoogte van akkerland of weiland bevindt. De dorpskern van Steenhuize-Wijnhuize is ook gevoelig uitgebreid. Het onderzoeksgebied wordt in het zuiden begrensd door de Molenbeek enerzijds en bebouwing anderzijds. In het noorden ligt de Korrestraat.

De orthofoto uit 1991 geeft een gelijkwaardige situatie weer, al is er wat meer bebouwing bijgekomen. Het onderzoeksgebied is echter nog in gebruik als landbouwgrond.

De orthofoto uit 2021 geeft het onderzoeksgebied in zijn huidige vorm weer.

Figuur 28: Orthofotomozaïek van 1971 met weergave van het onderzoeksgebied. (Bron: Geopunt 2021).

Figuur 29: Orthofotomozaïek van 1991 met weergave van het onderzoeksgebied. (Bron: Geopunt 2021).

5 BESLUIT

5.1 INTERPRETATIE EN DATERING

Op basis van landschappelijke, archeologische en historische gegevens kan een inschatting gemaakt worden van de aard en ouderdom van eventuele archeologische vindplaatsen ter hoogte van het onderzoeksgebied.

Het onderzoeksgebied omvat percelen in landbouwgebied en gedeelten van de Korrestraat te Herzele (provincie Oost-Vlaanderen). Binnen deze zone zal een nieuwe RWA-riolering worden aangelegd. Een nieuwe gracht in de zuidelijke zone zal zorgen voor de opvang en afvoer van hemelwater. Tot slot zal de wegnis in twee zones van de Korrestraat hersteld worden na aanleg van de riolering. Langsheen de RWA-leiding zal een werfzone ingepland worden over percelen 41067A0181/00Z000, 41067A0158/00R000, 41067A0230/00A000, 41067A0149/00L000, 41067A0232/00X000, 41067A0181/00T000, 41067A0181/00P000, 41067A0181/00V000.

Landschappelijk gezien ligt het onderzoeksgebied in het 'Land van Zottegem' en binnen een gradiëntzone vanuit een alluviale zone van de Molenbeek. De hoogte binnen het onderzoeksgebied loopt af van noord (ca. 60m-TAW) naar zuid (ca. 36m-TAW). Op basis van de bodemkaart worden er voornamelijk matig droge leembodems verwacht. Plaatselijk zijn er mogelijk podzols en/of alluviale gronden (zonder profielontwikkeling) aanwezig. De aanwezigheid van podzols kan een indicatie zijn voor de aanwezigheid van een goed bewaringspotentieel omtrent steentijd.

Volgens de Centrale Archeologische Inventaris zijn er in directe omgeving weinig erfgoedwaarden vermeldt. Het zuidelijke gedeelte waar de gracht komt met de aansluiting op Tolstraat 18, strookt met de melding 159257 namelijk een site met walgracht die verdwenen is. Maar die wel een link had met melding 500294 'Burcht uit de 13e - 14e eeuw met dubbele omwalling'. Er is dus een duidelijk potentieel voor middeleeuwen tot late middeleeuwen in Herzele. Ten zuidoosten van het onderzoeksgebied toont de CAI eveneens vondsten uit de steentijden en Romeinse Tijd, op een hogere gradiëntzone. De meeste erfgoedwaarden bevinden zich ten zuidoosten en oosten van het onderzoeksgebied ter hoogte van het kasteeldomein van Steenhuize-Wijnhuize en de lokale kerk en pastorie.

Uit de historische kaarten blijkt dat de Korrestraat al reeds bestond in de eerste helft van de 18de eeuw. Het noordelijke gedeelte van het onderzoeksgebied bevond zich in landbouwgebied terwijl het zuidelijke gedeelte in beemden lag. De uiterst zuidelijke punt van het onderzoeksgebied kwam uit op de Demer wat een zeer natte ondergrond betekende. Steenhuysen bestond uit enkele woningen rondom de kerk en het kasteel met walgracht. Naar het einde van de 18de eeuw toe, toont de Ferrariskaart een tweede site met walgracht die overlapt met het zuidelijke gedeelte van het onderzoeksgebied. Tussen 1846-1854 vinden er weinig grote veranderingen plaats buiten de aanleg van Sentiers naast en over het onderzoeksgebied (Korrestraat). De Vandermaelenkaart toont de inname van het terrein als grotendeels door loofbos. De luchtfoto's tonen dat er een toename in bebouwing heeft bestaan vanaf 1971 en dat het bosgedeelte plaats gemaakt heeft voor akkers.

5.2 INSCHATTING POTENTIEEL TOT KENNISVERMEERDERING

In het kader van de geplande werkzaamheden omtrent de werken aan de riolering en wegnis ter hoogte van Korrestraat en Tolstraat inclusief huidig landbouwgebied te Herzele, werd er door ABO nv een bureaustudie uitgevoerd. Het doel van dit onderzoek is driedig. Ten eerste wordt op basis van de beschikbare informatie nagegaan of er archeologische resten te verwachten zijn op het terrein. Ten

tweede wordt nagegaan hoe goed deze archeologische resten zijn bewaard en in hoeverre ze zijn bedreigd door de geplande bouwwerken. Ten derde wordt nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is.

1. Landschappelijk gezien ligt het onderzoeksgebied in het Land van Zottegem in een lichte gradiëntzone vanuit een alluviaal gebied van de Molenbeek. De hoogte binnen het onderzoeksgebied loopt af van noord (ca. 60m-TAW) naar zuid (ca. 36m-TAW). Op basis van de bodemkaart worden er voornamelijk matig droge leembodems verwacht. Plaatselijk zijn er mogelijk podzols en/of alluviale gronden zonder profielontwikkeling aanwezig. De aanwezigheid van podzols kan een indicatie zijn voor de aanwezigheid van een goed bewaringspotentieel omtrent steentijd. Volgens de Centrale Archeologische Inventaris zijn er in directe omgeving weinig maar wel zeer relevante erfgoedwaarden vermeldt. Deze erfgoedwaarden bevinden zich zijn voornamelijk gedateerd in de late middeleeuwen tot en met de nieuwe tijd. Op een afstand ten zuidoosten en noordoosten op meer hogere zones vanuit de vallei, zijn er tevens meldingen uit de steentijden en Romeinse Tijd geregistreerd.
2. Het bodemarchief binnen de percelen tussen de Korrestraat en Tolweg is reeds verstoord door de aanleg van verhardingen (0,5m-MV) en door landbouwactiviteiten binnen de ploeglaag. Binnen het onderzoeksgebied zal een nieuwe gravitaire riolering worden aangelegd. Binnen het projectgebied wordt er een nieuwe riolering aangelegd, die uit een RWA (regenwaterafvoer) zal bestaan. De RWA (diameter 400mm) wordt tussen de Korrestraat en Tolstraat 18A over natuur- en landbouwgrond aangelegd op ca. 1,5m-MV diepte. De breedte van de aanlegslief van de nieuwe RWA-streng bedraagt ca. 1,25m. In de zuidelijke zone zal deze verder worden voorzien in de overgang naar een brede opvang gracht van ca. 5,8 tot 6m breed en een diepte van 1m-MV. Ter hoogte van Tolstraat huisnummer 18A zal de nieuwe RWA-leiding worden aangesloten op de bestaande put. Ook zal ter hoogte van de Korrestraat op de grens van percelen 41067A0181/00Z000 en 41067A0181/00V000 een aansluiting gemaakt worden met de bestaande put. Hiervoor wordt ongeveer 2m van het bestaande asfalt opgebroken en opnieuw gedicht. Ook bij de plaatsing van het RWA ter hoogte van de Korrestraat (aan percelen 41067A0181/00T000 en 41067A0181/00P000) zal het bestaande asfalt tijdelijk worden opgebroken voor de werken en nadien terug gedicht. De zone ten westen van de locatie van de RWA-riolering in het projectgebied op de percelen zal in gebruik genomen door het werfverkeer (werfzone). Hier wordt enkel een compactie van de grond verwacht tot ca. 50cm-MV. In totaal nemen de werken in deze zone een oppervlakte in van ca. 6.320,47m². Een archeologisch vervolgonderzoek zou kenniswinst opleveren.
3. Op basis van deze argumenten kan besloten worden dat het potentieel tot kennisvermeerdering bij archeologisch onderzoek bij de geplande werken binnen het onderzoeksgebied matig hoog is, specifiek voor de zuidelijke zone waar er overlap is met een voormalige locatie van laatmiddeleeuwse site met walgracht. Het bodemarchief is reeds gedeeltelijk verstoord door lokale verharding en landbouwactiviteiten, maar in hoeverre deze verstoring reëel is, kan op dit moment niet ingeschat worden. De CAI toont hiervoor een potentieel in de zeer dichte omgeving. Het terrein was onbebouwd tot heden. Oudere bebouwing kon niet vastgesteld worden maar dit is dus niet uitgesloten. Vanaf het begin van de 19de eeuw tot heden zijn de percelen in gebruik als landbouwgrond, na het ingebruikname door beemden en bosgebied.

5.3 **SAMENVATTING**

Op basis van deze argumenten kan besloten worden dat het potentieel tot kennisvermeerdering bij archeologisch onderzoek bij de geplande werken binnen het onderzoeksgebied ter hoogte van Korrestraat, Tolweg en de opgesomde percelen matig hoog is. Het bodemarchief is reeds grotendeels verstoord door voornamelijk landbouwactiviteiten. Een archeologisch vooronderzoek wordt aangeraden voor het onderzoeksgebied.

6 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	General Director		28 juni 2021
Toon Moeskops	Business Unit Manager		28 juni 2021
Anouk Van der Kelen	Archeoloog/ Kwaliteitsverantwoordelijke		28 juni 2021

7 BIBLIOGRAFIE

CadGIS 2018: Kadasterkaarten [online], http://ccff-test1.minfin.be/cadgisweb/?local=nl_BE (geraadpleegd op 15 november 2018).

Cartesius 2016: Topografische kaart 1933/1883 [online], <http://cartesius.be/geoportal/catalog/search/resource/details.page?uuid=%7BBDE85A1A-9065-4DD4-94DB-6B7E8ECCCE9D%7D> (geraadpleegd op 15 november 2018)

Geoportaal onroerend Erfgoed: Centraal Archeologische Inventaris [online], geo.onroerenderfgoed.be (geraadpleegd op 15 november 2018)

Geopunt Vlaanderen 2018: Basiskaarten (orthofoto's 1971/2015; GRB, topografische kaart (klassieke reeks)) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 15 november 2018).

Geopunt Vlaanderen 2018: Historische kaarten (Ferraris, Atlas van Buurtwegen, Vandermaelen, Popp) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 15 november 2018).

Geopunt Vlaanderen 2018: Bodemkaarten (Bodemtypes, Bodemgebruik, Bodemerosie, WRB Soil Units, Tertiaire formaties, Quartaire formaties) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 15 november 2018)

Inventaris Onroerend Erfgoed: Inventaris bouwkundig erfgoed [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/300554> (geraadpleegd op 15 november 2018).

Nationaal Geografisch Instituut (NGI): Topografische kaart (1:10.000), [Online], www.ngi.be (geraadpleegd op 15 november 2018).

Van Ranst E & Sys C., 2000, Eenduidige legende voor de digitale bodemkaarten van Vlaanderen (Schaal 1:20 000), Gent: Laboratorium voor bodemkunde, Universiteit Gent.